

HÜKÜMET PROGRAMI

Başbakan

R. Tayyip ERDOĞAN

Tarafından

TBMM'ne Sunulan

60'ıncı Hükümet Programı

31 Ağustos 2007

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Cumhuriyetimizin 60'ıncı, Adalet ve Kalkınma Partisinin 3'üncü hükümeti adına aziz milletimizi ve siz değerli milletvekillerini saygı ile selamlıyor, Meclisimizin 23. Döneminin milletimize ve ülkemize hayırlı olmasını Allah'tan temenni ediyorum.

Bu anlamlı günde başta Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bugüne kadar ülkemize, milletimize hizmeti geçen bütün devlet ve siyaset adamlarına teşekkürü borç biliyorum.

Yeni bir dönemin başındayız ve ülkemizin adaletle kalkınması için aşkla, heyecanla çalışma azmindeyiz. İnanıyorum ki, bu dönemin sonunda Türkiye bugünkünden çok daha ileri kazanımlar elde etmiş, gücüne güç katmış, refahı ve adaleti yaygınlaştırmış ve her alanda dünyadaki saygınlığını artırmış bir ülke olacaktır.

22 Temmuz'da aziz milletimizden TBMM'de temsil yetkisi alan bütün siyasi partileri ve siz değerli milletvekillerini yürekten tebrik ediyor, Türkiye'ye yapacağınız hizmetlerde şimdiden başarılar diliyorum.

Değerli Milletvekilleri,

Konuşmamın başında ülkemizde seçimlerin % 84 düzeyinde bir katılım oranı ile huzur ve güven içinde geçmiş olmasından, sonuçların doğru ve hızlı biçimde açıklanmış olmasından duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum.

Bunun için hükümet olarak büyük çaba sarfettik, tüm ilgili kurumlarımız büyük bir başarı örneği sergilediler, kendilerini tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum.

22 Temmuz 2007 Milletvekili Genel Seçimlerinin yaz ortasında ve tatil mevsiminde yapılmasına rağmen yüksek bir katılım ile gerçekleşmesi ve

milli iradenin güçlü bir biçimde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilmesi, demokrasimizin “katılımcılık” ve “temsil” niteliklerinin daha da güçlendiğinin açık bir göstergesidir.

Milletin tercihleriyle ortaya çıkan bu sonucu çok önemsiyoruz. Çünkü ülkemizde millet iradesinin oluştuğu, bütün sorunların görüşülüp farklı çözüm önerilerinin tartışıldığı ve nihai kararların alındığı yegane çatı Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

Demokrasimizin güçlenmesi için sandığa olan güven sarsılmamalı, sandığın hakemliğine olan inanç hiçbir şekilde kaybolmamalıdır.

Bu seçim sonuçları, aynı zamanda, milletimizin siyaset kurumuna duyduğu güvenin en yüksek düzeye çıktığının da açık bir ifadesidir.

Değerli Milletvekilleri,

Adalet ve Kalkınma Partisi olarak, ülke gerçekleri ile tutarlı, inandırıcı ve güven verici politikalarla Milletimizin huzuruna çıkmayı en önemli ilke olarak benimsedik.

Milletimizin siyaset kurumuna güveninin ancak böyle sağlanacağına inandık, inanıyoruz.

Kuşkusuz siyasetimizin öznesi milletimizdir.

Büyük reformlarla Türkiye’yi zenginleştiren, ülkemizin itibarına itibar kazandıran siyasetimiz, yeni dönemde daha güçlü bir Türkiye için millettten aldığı gücü yine milletimizin hizmetine sunacaktır.

Ülkemize kazandırdığımız başarılarla dolu beş yıllık iktidarımızın tecrübesiyle yeni hükümetimiz önümüzdeki dönemi de Türkiye’ye kazandırma kararlılığındadır.

Devamlılığı esas alan yeni Hükümet Programımız kuşkusuz pek çok yeni unsuru ve ülkemizi ulaştıracığımız yeni hedefleri de içermektedir.

Zorluklarla geçen 1990'lı yıllardan sonra 3 Kasım 2002 seçimleri, siyasi hayatımızda bir dönüm noktası olmuştur.

Milletimiz partimize ve halkımızı bir bütün olarak kucaklayan siyasetimize çok büyük destek vermiştir. Bizler de bu güvene layık olmak için beş yıl boyunca çok yoğun bir çalışma gerçekleştirdik.

Değerli Milletvekilleri,

58. ve 59. Hükümet Programları lkemizin yıllardır bekleyen sorunlarına gerçekçi çözümler içermekteydi.

Bu çözümlerin büyük bir bölümünü hayata geçirmiş durumdayız.

Bir çok önemli reform, Hükümetimizin ve Meclisimizin yoğun çalışmaları sonucu başarı ile gerçekleşmiş; ekonomiden sosyal politikalara, sağlıktan eğitime, temel hak ve özgürlüklerden yargı sistemine, yerel yönetimlerden çevreye, toplu konuttan ulaşıma, sosyal güvenlik sisteminden yoksulluğun azaltılması ve gelir dağılımının iyileştirilmesine kadar çok geniş bir alanda önemli mesafeler alınmıştır.

Herkesin geleceğe güvenle baktığı, demokrasimizin güçlendiği, Cumhuriyetimizin tüm kazanımlarının kökleştiği ve ülkemizin itibarının arttığı bir dönem yaşanmıştır.

AK Parti iktidarı, ülkemizde refahın artmasına ve istikrarın güçlenmesine önemli katkısı olan Avrupa Birliği'ne katılım sürecini başlatarak Türkiye'yi uzun vadede çok daha "ngrlebilir" bir ülke haline getirmiştir.

Avrupa Birliği hedefi, ülkemizin demokrasi, temel hak ve özgürlükler, hukukun üstünlüğü gibi konularda evrensel standartlara yaklaşmasına yardımcı olmaktadır.

Ayrıca, kurumsal yapılanmalar ve sektörel politikalar gibi pek çok konuda Türkiye'nin önümüzdeki dönemde neler yapacağını da şekillendirecektir.

22 Temmuz seçim sonuçları, halkımızın tüm bu hizmetleri yakından izlediğini ve takdir ettiğini gösterdiği gibi gelecekte yürümemiz gereken yol haritasını da halkımız hür iradesiyle tayin etmiştir.

22 Temmuz seçimleri öncesinde, iktidar olma sorumluluğu içinde, dürüst, popülizmden uzak, gerçekçi vaatler içeren geniş kapsamlı bir “Seçim Beyannamesi” hazırladık ve kamuoyuna sunduk.

Şu anda sizlere sunmakta olduğum Hükümet Programımız, Seçim Beyannamemizde yer alan geniş kapsamlı taahhütlerimizi esas almaktadır.

Geride bıraktığımız icraat dönemi, ekonomide istikrarlı büyüme, kalkınma ve yapısal dönüşüm dönemi olmuştur.

Türkiye'ye, insanımızın hayat kalitesini etkileyen her alanda önemli mesafeler aldığımız, ekonomik kalkınma sürecinde kritik bir eşiğe getirdik.

Türkiye artık kalkışa hazır hale gelmiştir.

Bu programda öngördüğümüz dönem sonu hedefleriyle Türkiye'yi bu kritik eşikten geçirmeyi başaracağımıza inanıyorum.

Açıklayacağım program, istikrar zemininde ilerleyen ekonomik ve sosyal gelişme sürecimizde bir 'sıçrama dönemi' programıdır.

Bu bakımdan temel hedefimiz, Türkiye'yi take-off'a, 'kalkış'a geçirerek, daha güvenli bir hıza ve yüksekliğe taşımaktır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Demokratik ülkelerde, hukukun evrensel ilkelerine saygı, hak arama yollarının açık tutulması, kanun önünde eşitlik, bireysel veya örgütlü hak ve özgürlüklerin kullanılması ve idarenin hukuka bağlılığının sağlanması temel değerler arasında yer alır.

AK Parti iktidarı, demokrasinin ve hukuk devleti olma niteliğinin güçlendirilmesine öncelik vermiştir. Gerçekleştirdiği reformlarla Türk demokrasisinin evrensel standartlara ulaştırılmasında önemli ilerlemeler kaydetmiş, demokratik değerleri kendi kültür dünyamız içinde anlamlandırmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti, ‘demokratik’, ‘laik’ ve ‘sosyal’ bir ‘hukuk devleti’dir.

Anayasamızın değişmez hükümleri ile belirlenmiş olan bu nitelikler bir bütündür ve ‘Cumhuriyetimizin temel değerleri’dir.

Adalet ve Kalkınma Partisi, Anayasada tarifini bulan ve birbirini tamamlayan bu temel değerlerin bütünlüğünün savunucusu ve bu bütünlük üzerinde yükselen Türkiye’nin güvencesidir.

Yetkisini millet iradesinden alan siyasal çoğunluğun hukuka, anayasaya, evrensel hak ve özgürlüklere bağlı kalarak, sorumluluğunu taşıdığı kararları alma yetkisi tartışılmaz.

Cumhuriyetimizin 100. yılına yaklaşırken, ülkemiz sivil bir uzlaşma anayasasını hak etmektedir.

Hükümetimiz, yeni anayasanın devlet-toplum-birey arasındaki ilişkileri hak, özgürlük ve sorumluluk temelinde düzenleyen bir toplumsal sözleşme niteliğinde olmasından yanadır.

Yeni anayasa, Cumhuriyetimizin değiştirilemez temel nitelikleri olan demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti ilkelerini tam olarak hayata geçirmeli, bireylerin haklarını en etkili şekilde korumalı, temel hak ve özgürlükleri ‘İnsan Hakları Evrensel Beyanname’si’nin ve ‘Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin getirdiği ilke ve standartlarda güvence altına almalıdır.

Hazırlanacak yeni anayasa, kısa, öz ve açık olmalı; yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki ilişkiler parlamenter sistem esas alınarak açık, net ve anlaşılabilir bir şekilde belirlenmelidir.

Yeni anayasa, olabilecek en geniş toplumsal uzlaşmayla hazırlanmalıdır.

Değerli Milletvekilleri,

İnsanlar doğuştan, devredilemez ve vazgeçilemez temel hak ve özgürlüklere sahiptir. İnsanlığın ortak değeri olan temel hak ve özgürlükler, devlet idaresi altında onurlu bir hayat sürebilmenin ön şartıdır.

Demokrasinin ve hukuk devletinin nihai amacı, bütün temel hak ve özgürlükleri güvence altına almak, insanların korku ve endişeden uzak olarak güven içinde yaşamalarını sağlamaktır.

Temel hak ve özgürlükler konusunda ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde belirtilen esaslar uygulanacak, özellikle Kopenhag Siyasi Kriterlerine tam uyum sağlanacaktır.

Anayasal ve yasal güvenceye alınan temel hak ve özgürlüklerin fiilen uygulanması ve siyasal kültürümüzün yerleşik bir unsur olarak güçlenmesi sağlanacaktır.

“Sıfır Tolerans” anlayışı ile işkence, kayıp, gözaltında ölüm, faili meçhul cinayet gibi demokratik hukuk devletinde kabul edilemez insan hakları ihlallerinin üzerine, şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da büyük bir kararlılıkla gidilecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimiz, demokrasimizin daha da kökleşmesi için, sivil toplumun güçlenmesini ve etkili bir kamuoyu denetimini gerekli görmektedir.

AK Parti iktidarı döneminde bunu sağlamaya yönelik, başta Dernekler Kanununda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine uygun olarak

örgütlenme özgürlüğünün sağlanması olmak üzere, çok önemli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Hükümetimiz, çoğulcu ve katılımcı demokratik siyasi sürecin sivil toplum örgütlerine daha fazla açılmasına ve siyasi karar alma süreçlerinde ilgili toplum kesimlerinin görüş ve önerilerini almaya devam edecektir.

Anayasal değişikliklerin, temel yasal düzenlemelerin ve yapılmasında mümkün olabilecek en geniş toplumsal mutabakatı sağlamaya özen gösterecektir.

Hükümetimiz, medyanın bağımsızlığına önem vermektedir.

Bireylerin doğru habere ulaşma hakkı, güçlü bir demokratik kültürün oluşması için birinci şarttır. Şeffaf bir yönetim, ancak bağımsız, tarafsız ve sorumlu bir medya ile mümkün olabilir.

Bunun için de medyanın çoğulcu, şeffaf ve rekabetçi bir yapıda gelişmesi için gerekli adımlar atılacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Hukuk devletinin temeli “Adalet İlkesi”dir. Demokratik bir hukuk devleti anlayışını hayata geçiremeyen ve adalete güveni tesis edemeyen ülkelerin, ekonomik kalkınmasını ve sosyal barışını sürdürmesi mümkün değildir.

Yargının görevi hukuki denetim yapmaktır. Hukuki denetim yerine yerindelik denetiminin yapılması, yargının siyasallaşması anlamına gelir. Yargı, görevini yaparken, bağımsız olduğu kadar tarafsız da olmalıdır.

Bağımsız ve tarafsız yargı, adaleti sağlamanın ön şartıdır.

Yıllarca sorunlarla, yetersizliklerle ve cezaevi isyanlarıyla kamuoyunun gündemine gelen yargı teşkilatı; Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında AB'ye uyumu sağlanan temel kanunlarla, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımıyla, teknik donanımlarıyla birlikte yükselen modern adliye

binalarıyla, evrensel standartlara uygun hale getirilen ceza ve infaz kurumlarıyla önemli mesafeler katetmiştir.

Önümüzdeki dönemde de adalet ve yargı reformu ile ilgili çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz.

İhtilafları çıkmadan önlemek amacıyla “Koruyucu Hukuk” uygulamaları daha da geliştirilecektir.

Uyuşmazlıkların hızlı, basit, az giderle ve etkin bir şekilde çözülmesini sağlamak ve böylece yargı organlarının iş yükünü azaltmak amacıyla, özellikle hukuki uyuşmazlıklarda alternatif çözüm yollarını öngören yasal düzenlemeler yapılacaktır.

AB standartlarına ulaşmak için gerekli mevzuat çalışmalarıyla adli ve idari kapasitenin güçlendirilmesi yolunda çalışmalara devam edilecektir.

Mahkemelerin elektronik arşiv imkânlarından daha verimli bir şekilde yararlanması sağlanarak gerekli bilgi ve belgeler ile emsal kararlara zamanında erişim daha etkili hale getirilecek, yargı organları arasında kurulan bilgi ağı geliştirilecektir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimiz, vatandaş ile devlet ilişkilerinde güveni esas alır ve bu karşılıklı güven duygusunu güçlendirmeyi kamu yönetiminin asli görevi olarak görür.

“Devlet, millete hizmete için vardır” ilkesiyle hareket eden hükümetimizin yönetim anlayışı; vatandaşlarını karar alma süreçlerine daha etkin olarak dâhil etmek, kamunun işlemlerini vatandaşların bilgisine ve denetimine daha çok açmak ve hesap veren şeffaf bir yönetimi sağlamaktır.

Kamu yönetiminin temel amacı, halkın hayatını kolaylaştırmak, huzur, güvenlik ve refah içinde yaşam kalitesini geliştirmektir.

Kamu yönetiminin kuruluş ve işleyişinde idarenin bütünlüğü esastır; merkezi ve yerel yönetimler birbirini tamamlayarak güçlendirir.

Kamu hizmetlerinde 'beyana güven, basitleştirme ve mükerrer bilgi istememe' esastır.

'Mevzuat kirliliğinin' giderilmesi ve bürokratik işlem ve süreçlerin kolaylaştırılması kadar kamu görevlilerinin vatandaşlarımıza kolaylaştırıcı ve güler yüzlü tutum sergilemesi de büyük önem arz etmektedir.

AK Parti iktidarında, "**şeffaf**" yönetime doğru çok önemli açılımlar yapılmış, "**Bilgi Edinme Kanunu**" çıkarılmıştır. Kanun sayesinde Devlete ait birçok bilgiye vatandaşlar kolayca ulaşabilmekte ve kamuoyu denetimi yapabilmektedir.

Kabul etmek gerekir ki, Türkiye'de kamu yönetimi, tüm çabalarımıza rağmen aşırı merkezi ve hantal yapısından henüz kurtulamamıştır.

Geçtiğimiz dönemde yönetimde dağınıklığı gidermek, aşırı merkezileşmeyi önlemek ve vatandaşlarımıza daha iyi hizmet sunabilmek için önemli düzenlemeler ve uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Belediye ve il özel idarelerini, Anayasamızda belirtilen "yerinden yönetim" ilkesine uygun olarak yeniden ele aldık ve çok temel sorunları çözüme kavuşturduk.

Belediye, Büyükşehir Belediyesi ve İl Özel İdaresi kanunları yenilenmiş, Mahalli İdare Birlikleri Kanunu çıkarılmıştır.

Bu kanunlarla yapılan düzenlemelerle yerel nitelikli bütün müşterek hizmetler yerel yönetimlere devredilmiş, yerel yönetimler üzerindeki vesayet uygulamaları çağdaş normlara göre yeniden düzenlenmiştir.

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Köylerden oluşan yerel yönetimlerimizin hizmet kapasitesini geliştirmek ve finansman imkânlarını kuvvetlendirmek yeni hükümetimizin temel öncelikleri arasında yer alacaktır.

Bu çerçevede, geçen dönem hazırlıklarını tamamlamış olduğumuz **İİ Özel İdareleri ve Belediye Gelirleri Kanun Tasarısı** bu dönemde çıkarılarak yerel yönetimlerimiz mali yönden de güçlendirilecek, Köy Kanunu da yenilenecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Yolsuzluk, vatandaş ile devlet arasındaki güven ilişkisini yaralayan, kamu kaynaklarının haksızca gasp edilmesiyle ülkemize yıllarca ağır maliyetler ödeten temel bir sorundur.

Hükümetimiz döneminde, yolsuzlukların önlenmesi ve hesabının sorulması yönünde çok ciddi tedbirler alınmıştır.

Yolsuzluklar karşısında hükümetimiz tavizsiz tutumunu sürdürecektir.

Vatandaşlık hizmetlerinin en hızlı şekilde görülebilmesinde, büyük zaman ve enerji kaybına yol açan bürokratik işlemlerin en aza indirilmesinde teknolojik gelişmeler büyük imkanlar sunmaktadır.

Bize göre çağımızın “muasır medeniyet” ölçütlerinden biri, hizmetlerin hızlı olarak görülmesi için e-Devlet’e geçiş ve bunun için gerekli “e-dönüşümün” tamamlanmasıdır. Ülkemizin “bilgi toplumuna dönüşme vizyonu” doğrultusunda, halkımızın hayatını kolaylaştırmak ve üretim süreçlerini etkinleştirmek için AK Parti iktidarı e-Dönüşüm Türkiye Projesi’yle kapsamlı bir program uygulamıştır.

Önümüzdeki dönem bütün kurumların hizmetlerini elektronik ortama taşıması sağlanacaktır.

Diğer taraftan, kısa bir süre içerisinde, “**Tek Kart**” projesi milletimizin hizmetine sunulacaktır.

Böylece, vatandaşlarımız her kurum için ayrı ayrı kartlar taşımak yerine, üzerinde bulunduracağı tek bir kartla; hem vergi ve nüfus-vatandaşlık işlemlerini yapabilecek, hem sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinden

yararlanabilecek, hem de ehliyet, ruhsat, pasaport vb. işlemlerini yürütebilecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Milletimizin demokrasi ve güvenlik taleplerini eş zamanlı olarak ve birbirini tamamlar bir şekilde karşılamak ana hedefimizdir. Gerçek anlamda huzur ve güvenlik, özgürlüğün ve adaletin tam anlamı ile yaşandığı bir toplumda mümkündür.

Geçen beş yıllık dönemde güvenliğin gerek yasal altyapısı gerekse güvenlik güçlerinin etkinleştirilmesi konusunda önemli adımlar atılmıştır.

Olaylara en kısa sürede müdahale etmek, kişi hak ve hürriyetlerini ön planda tutarak yurttaşlarımıza en hızlı ve etkin güvenlik hizmeti sunabilmek amacıyla, mobil iletişim teknolojisi kullanılarak, **kentlerimizin cadde, sokak ve meydanları görüntülü güvenlik denetimine alınmıştır.**

Proje, 58 il ve 36 ilçeye yaygınlaştırılmıştır.

Önümüzdeki dönemde, artan bir kararlılıkla ve etkinleştirilecek politika ve programlarla, halkımızın huzur ve güvenliğini sağlamaya dönük çabalarımız yoğunlaştırılacaktır.

Esas olan suçluların yakalanması değil, suçun işlenmesini önlemektir. Bu kapsamda, güçlü bir sosyal politika ile eş zamanlı olarak, önleyici kolluğa ağırlık verilecektir.

Genel kolluğun önleyici kolluk yetkileri, yapılacak yasal düzenlemelerle yeniden tanımlanacak, polis ve jandarma, gerek insan kaynakları gerekse teknoloji, teçhizat ve malzeme bakımından daha da güçlendirilecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimiz, milletimizin birlik ve beraberliğini, ülkemizin bölünmez bütünlüğünü ve üniter yapımızı güçlendirecek politikaları esas almaktadır.

Ulusal güvenliğimize kastedecek her türlü oluşuma karşı tavizsiz tutumumuz kararlılıkla sürecektir.

Ulusal güvenliğimize, ülkemizin bölünmez bütünlüğüne ve üniter devlet yapımıza kastedecek her türlü oluşuma karşı son derece tavizsiz tutumumuz kararlılıkla sürecektir. Türkiye'nin güvenliği için gösterdiğimiz azami dikkatin gereği olarak bütün politikalarımızın birbirini tamamlar nitelikte olmasını, istismar edilen zaaf alanlarına karşı toplumun bütün savunma mekanizmalarının güçlenmesini hayati derecede önemsiyoruz.

Hiçbir şiddet ve terör odağının nüfuz edemeyeceği en büyük gücün milletimizin birlik ve beraberlik ruhu olduğunu iyi biliyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti, güvenliğine, hudutlarına ve büyük bir mücadeleyle kazanmış olduğu istiklaline ilelebet sahip çıkma kararlılığındadır.

Ülkemiz son 30 yıldır bölücü terör belasıyla karşı karşıyadır.

Bu süreçte, sosyal ve ekonomik sorunlar ile kültürel hassasiyetler sürekli istismar edilmiş ve ülkemiz ağır bedeller ödemiştir.

AK Parti iktidarı, Türkiye'nin milli güvenliğini geniş bir açıdan ele almış, güvenliğin askeri, diplomatik, ekonomik, kültürel ve toplumsal boyutlarını bir bütün içinde değerlendirerek iç ve dış güvenliğimizin sağlanmasında büyük kararlılık göstermiştir.

Bütün vatandaşlarımızın ortak aidiyet duygusunu güçlendirmek ve terörün kaynaklarını kurutmak amacıyla etkin ve kapsamlı politikalar uygulamıştır.

Türkiye'nin her bir köşesinde sosyal ve ekonomik kalkınmayı hızlandırmak, hiçbir bölgemizin geride kalmamasını sağlamak amacıyla çalışmalarımız yoğunlaşarak devam edecektir.

Yıllarca ihmale maruz kalan Doğu ve Güneydoğu bölgelerimiz başta olmak üzere ülke genelinde eğitim, sağlık, adalet, yol, içme suyu gibi alanlarda başlattığımız hizmet seferberliğimize devam edeceğiz.

Bu bölgelerimize öncelik vererek eğitim ve sağlık hizmetlerinde önceki dönemlerle mukayese edilemeyecek iyileşmeler gerçekleştirdiğimiz açıktır.

Yolu olmayan, içme suyu bulunmayan tek bir köy bile kalmasın istedik ve bunu büyük oranda başardık.

Bölge halkının umutlarını, talep ve beklentilerini azami ölçüde karşılayarak, milli birlik ve beraberliğimizi güçlendirmeye devam ediyoruz.

İktidarımız döneminde terörizmle mücadele konusunda Türkiye'nin haklı konumunu uluslararası platformlarda etkin bir şekilde savunduk ve savunmaya devam edeceğiz.

Ülkemizin uluslararası etkinliğini artırarak, terörizmle mücadelede dünya kamuoyuna ülkemizin tezlerini kabul ettiriyoruz.

Milli güvenliğimizi güçlendirmek, ulusal birliğimizi muhafaza etmek için verdiğimiz mücadeleyi, 60 ıncı hükümet döneminde de her türlü meşru aracı kullanarak devam ettireceğiz.

Değerli Milletvekilleri,

Atatürk'ün "yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesine uygun olarak ve ülkemizin tarihi ve stratejik konumu gereği Türkiye'nin güçlü bir milli savunma sistemine sahip olması temel politikamız olmuştur.

Bu anlayışla hem milli savunma sanayimizi güçlendirme çalışmalarına ağırlık verilmiş, hem de Türk Silahlı Kuvvetleri'nin her türlü ihtiyacının zamanında karşılanmasına öncelik verilmiştir.

Bu dönemde, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin modernizasyonu kapsamında birçok yeni proje devreye konulmuştur.

Savunma sanayimizde yeni projelerle Türk sanayinin tasarım ve üretim payının artırılmış olması gurur kaynağımızdır.

İktidarımız döneminde yapılan çalışmalarla, 2002 yılında % 25 olan Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaçlarının yurt içinden karşılanma payı bugün % 50'ye yaklaşmıştır.

Savunma sanayimizin uluslararası etkinliği de artırılmış, askeri hücum bot ve gemiler, silah, diğer savunma araç-gereçleri ile komuta kontrol ve elektronik harp sistemleri ihracatımız 350 milyon dolara çıkarılmıştır.

Türkiye bu dönemde, güçlü ordusu ve savunma sanayiyle başta NATO, AB ve BM organizasyonları içinde birçok ülkede barışın korunması ve güvenliğin sağlanması misyonu çerçevesinde önemli roller üstlenmiştir.

Türkiye'nin gücünü her türlü şart ve coğrafyada hissettirecek, hem konvansiyonel hem de asimetrik muharebeleri icra edebilecek, caydırıcılığı, beka kabiliyeti ve muharebe gücü yüksek bir savunma sistemi ve gücünün oluşturulması ana hedefimiz olmuştur. Olmaya devam edecektir

Dünyadaki teknolojik gelişmeleri sürekli izleyerek, ülkemizin ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin öncelik ve ihtiyaçları doğrultusunda yerli savunma sanayimizi çağdaş yöntemlerle geliştireceğiz.

Böylece, ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılmasını sağlayacağız.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Verimsiz koalisyon yapıları ile geçen 1990'lı yıllar, ülkemizin “kayıp yılları” olmuştur.

1994, 1999 ve nihayet 2001 krizi ile anılan bu yıllar; büyümenin durduğu, enflasyonun, faizlerin ve borç yükünün hızla yükseldiği, işsizliğin arttığı, yolsuzlukların makro dengeleri sarsacak boyutlara yükseldiği, halkımızın geleceğe dair umutlarını kaybettiği, uluslararası alanda itibarımızın yitirildiği yıllardır.

AK Parti iktidarı göreve başladıktan hemen sonra siyasi istikrar hızla güçlenmiş, seçimlerden önce partimizin tüm ayrıntılarıyla ilan etmiş olduğu çok kapsamlı bir ekonomik program uygulanmaya başlanmıştır.

2003–2007 dönemi Cumhuriyet tarihimizin en parlak dönemlerinden biri olarak kayıtlara geçmiştir.

Bu dönemde Türkiye, gelişen ülkeler arasında “**yükselen yıldız**” olarak adlandırılmış, bir “**başarı örneği**” olarak tüm dünyada övgüyle anılır olmuştur.

Hükümetimizin tüm politikalarının ve yönetim anlayışının ekseninde “güven” kavramı vardır.

Ekonomi alanında elde ettiğimiz tarihi başarıların en önemli sebebi de ülkemizde oluşturduğumuz güven ortamıdır.

Hükümetimiz, ekonomi politikalarında “**şeffaflık**”, “**süreklilik**”, “**tutarlılık**” ve “**öngörülebilirlik**” ilkelerini esas almaya devam edecektir.

İktidarımız, yapacaklarını ve ortaya çıkan sonuçları, ilgili tüm taraflarla son derece şeffaf bir biçimde paylaşmakta ve bunun yararlarını yaşayarak görmektedir.

Politikaların tüm unsurlarının birbiriyle tutarlı olmasına özen göstermekte, bütün uygulamaların ortak hedeflere ulaşma yönünde gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Akşamdan sabaha politika değiştirmemekte, uygulamalarda süreklilik sağlayarak halkımız ve ekonomik karar alıcılar için güvenilir bir ortam oluşturmaktadır.

Ulusal ve uluslararası yatırımcıların Türkiye'yi bir yatırım yeri olarak tercih etmesinde; yatırımların, ekonomik büyümenin ve böylece istihdamın artmasında önemli bir rol oynayan AB hedefi, ekonomimizin geleceğini güçlü bir çerçeveye oturtmaktadır.

Değerli Milletvekilleri,

Sağlıklı ve işleyen bir piyasa ekonomisi, güçlü ve yerleşik bir demokratik temel üzerinde inşa edilebilir. Temel hakların korunuyor olması, temel özgürlüklere saygı duyulması, hukuk devletinin bütün kuralları ve kurumları ile varlığı, sürdürülebilir bir ekonomik kalkınmanın ana dinamiğini oluşturur.

Bu gerçeği başından itibaren gören hükümetimiz, başarıyla uyguladığı ekonomik programını, demokratikleşme çabaları ile bütünleştirmeye ve bu iki süreci birbirini tamamlayan unsurlar olarak görmeye devam edecektir.

Çağdaş normlara dayalı olarak işleyen bir hukuk düzeni, ekonomik kalkınmanın ön şartları arasında yer alır.

Can ve mal güvenliğini sağlayan, keyfiliğe kapalı, gününbirlik tartışmaların ve siyasi etkilerin üstünde bir hukuk sistemi, ekonomik faaliyetlerin güven ve öngörülebilirlik içinde yürütülmesini sağlar.

Haksız rekabetin önlendiği, fikri hakların korunduğu, tüketici haklarının ihlal edilmediği, sözleşmelerin uygulandığı bir ortamda, belirsizlikler

azalacak, güvenilirlik ve öngörülebilirlik sağlanacak, böylece **yatırım, istihdam ve üretim** artacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimizin ekonomi politikalarının temel amacı insanımızın refah ve mutluluğunu artırmaktır.

Hükümetimiz ekonomik gelişmenin kaynağı ve hedefi olarak insanı esas alır.

Sosyal refahtaki artışın kalıcı bir şekilde devamı ise mal ve hizmet sektörlerindeki rekabet ortamını iyileştirmek ve böylece verimliliğin artmasını sağlamak ile mümkündür.

Rekabet ortamının iyileştirilmesindeki en önemli konulardan birisi, devletin ekonomik faaliyetlerden çekilmesi, düzenleme ve denetleme fonksiyonlarına ağırlık vermesidir.

Bu çerçevede, hükümetimiz, özelleştirme uygulamalarını sadece kamu için bir gelir kaynağı olarak görmemekte, üretimdeki verimliliğin ve istihdamın artmasını sağlayacak önemli bir politika aracı olarak değerlendirmektedir.

Ayrıca, bu konudaki çalışmalar büyük bir sosyal duyarlılıkla yürütülmektedir.

Ekonomimiz dışa açılıp uluslararası piyasayla çok daha iyi bir şekilde entegre oldukça, halkımızın refahı da artacaktır.

Hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler arasında uluslararası doğrudan yatırımları daha hızlı cezbetmek konusundaki yarış giderek çetinleşmektedir.

Uluslararası bilgi birikimi ve teknoloji getiren, rekabet gücünü artıran, dış denge açısından önemli bir finansman kaynağı oluşturan, yeni pazarlara

açılımı sağlayan ve en önemlisi istihdamı artıran uluslararası doğrudan yatırımların Türkiye'ye artan oranlarda gelmesini sağlamak temel hedeflerimizdendir. Küresel sermayenin özellikle mal ve hizmet üretimine yönelik yeni yatırımlara yönelmesi için gerekli ortam oluşturulacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Ekonomik programımızın temel unsurlarından biri mali disiplindir. AK Parti iktidarı her yıl arka arkaya ilan ettiği bütçe hedeflerini tutturmuştur. Programımızın bir diğer unsuru ise Merkez Bankamızın bağımsızlık ilkesi çerçevesinde uyguladığı para politikalarıdır.

Para politikalarının temel önceliği fiyat istikrarıdır. AK Parti iktidarı döneminde enflasyonla mücadelede büyük başarılar elde edilmiştir.

Türkiye'ye sermaye girişinin ve çıkışının serbest olması, ekonomik programımızın bir diğer temel unsurudur.

Açık bir ekonomik yapı başarımızın temel faktörlerindedir.

Programımızın bir diğer unsuru ise "serbest kur rejimidir". Kurun piyasa şartlarında oluşması, ekonomimizin iç veya dış şoklardan daha az etkilenmesini sağlamaktadır.

AK Parti iktidarı, gerçekleştirdiği yapısal reformlarla, ekonomide elde ettiği başarılarla kalıcı bir zemin hazırlamıştır.

Türkiye ekonomisini iç ya da dış etkilere karşı çok daha korunaklı bir yapıya kavuşturmuştur.

Ekonomik programda öngördüğü kamu sektörü, finans sektörü ve sosyal güvenlik gibi alanlarda pek çok reformu tamamlamıştır.

Hükümetimiz önümüzdeki dönemde de yapısal reformlara kararlılıkla devam edecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Ekonomimiz, 2002 yılından bu yana kesintisiz olarak ilk defa 21 çeyrek boyunca büyüme kaydetmiştir.

2003-2006 yılları arasında ortalama büyüme oranı yüzde 7,3 olmuştur.

2002 yılında 181 milyar dolar seviyesinde olan milli gelirimiz, 2,2 kat artarak 2006 yılında 400 milyar dolara yükselmiş ve ülkemiz dünyanın 17 inci büyük ekonomisi haline gelmiştir.

Kişi başına milli gelir 2002'de 2.598 dolar iken 2006 sonu itibarıyla 5.477 dolara yükselmiştir.

2013 yılı için hedefimiz 800 milyara yaklaşan bir milli gelire ulaşmak, kişi başına geliri 10.000 dolara çıkarmaktır.

Ekonomide hızlı bir büyüme sağlanırken, eş zamanlı olarak enflasyon düşürülmüştür.

Vatandaşımızın cebindeki parayı durduğu yerde eriten enflasyon temmuz 2007 sonunda son 38 yılın en düşük oranına inmiş, yüzde 6,9 olmuştur.

Hükümetimiz, enflasyonu kalıcı, hızlı ve adaletli bir kalkınma sürecinin önündeki en önemli engel olarak görür.

Enflasyonu tek haneli seviyelere getirmekle yetinmeyiz. Yeni dönemdeki hedefimiz fiyat istikrarını sağlayıp kalıcı hale getirmektir.

Ekonominin genelindeki fiyat artışları iktisadi kararlar alınırken ihmal edilebilir seviyelere kalıcı olarak ininceye kadar bu mücadeleye devam edeceğiz.

Bunu gerçekleştirirken operasyonel bağımsızlığını koruyacağımız Merkez Bankasına, uygulayacağımız maliye politikamızla destek vereceğiz.

Ayrıca, gerek makro düzeydeki yapısal reformlar gerekse mal ve özellikle hizmetler sektöründe rekabeti artırıcı mikro reformlar yoluyla enflasyonun düşük tek haneli seviyelere inmesi için çalışacağız.

Bu amaçla 'enflasyon hedeflemesi' rejimini geliştirmeye devam edeceğiz.

AK Parti iktidarı Türk parasına itibarını yeniden kazandırmış, başarılı bir operasyonla liradan altı sıfır atılmıştır. 2009 yılında ise "Yeni" ibaresi kaldırılacak ve paramız yeniden Türk Lirası adını alacaktır.

Dünyaya açılan ve özgüveni yükselen ülkemizin dış ticaret hacmi de çarpıcı bir büyüme göstermiştir.

2002-2006 döneminde dış ticaret hacmimiz 87 milyar dolardan 223 milyar dolara yükselmiştir.

İhracatımız 2002 yılında 36 milyar dolar seviyesinde iken, 2007 yılı Temmuz ayı itibarıyla 12 aylık ihracat rakamı 97 milyar dolara ulaşmıştır.

2013 yılında ihracatımızın 200 milyar doları aşmasını bekliyoruz.

Cari açığın finansmanında doğrudan küresel yatırımların payı önemli ölçüde artış göstermiştir.

Yıllarca ortalama 1 milyar dolar civarında seyreden doğrudan küresel sermaye yatırımları tam anlamıyla bir sıçrama göstermiş ve 2006 yılında 20,1 milyar dolar seviyesine yükselmiştir.

2007 yılının ilk altı ayında ise doğrudan sermaye girişi 12 milyar dolara yaklaşmıştır.

Merkez Bankası döviz rezervleri 2002 yılı sonunda 26,8 milyar dolar iken, 2007 yılı Ağustos ayında en yüksek tarihi seviyesine ulaşarak 70 milyar dolara yaklaşmıştır. Böylece ekonomimizin dış şoklara dayanıklılığı artmıştır.

Bütçe disiplini sağlanmış, kamu borçlarının çevrilme endişesi tarihe karışmıştır.

2002 yılında kamu açıklarının milli gelire oranı yüzde 12,6 iken, 2006 sonunda bu açık fazlaya dönüşmüş ve milli gelirin yüzde 3'ü civarında fazla verilmiştir.

Program tanımlı faiz dışı fazlanın GSMH'ye oranı 1993-2002 ortalaması olan yüzde 0,4 seviyesinden 2003-2006 döneminde yüzde 6,5 seviyesine yükselmiştir.

1985-2002 arasında 18 yılda yapılan özelleştirme tutarı sadece 8 milyar dolar iken, 2003 yılından bugüne kadar yapılan özelleştirme toplamı 33 milyar dolara ulaşmıştır. Böylece kamunun ekonomideki ağırlığı azaltılırken özel sektörün rolü artırılmıştır.

Devletin bir çok sektörde üretim ve ticaretten çekilmesi, serbest piyasa ekonomisinin gelişmesine imkan sağlamıştır.

Önümüzdeki dönemde özelleştirme programımızı kararlılıkla devam ettireceğiz.

Değerli Milletvekilleri,

Sadece gelecek 5 yılı değil, 2013 yılını ve Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı olan 2023 yılını hedefliyoruz.

17 Nisan 2007'de açıkladığımız ve Türkiye'nin AB Müktesebatına uyumu için 2013 yılına kadar uygulayacağımız program çerçevesinde, ekonomik değişim ve dönüşümü de kapsayan 200 kadar yasal düzenleme ve 600 kadar ikincil düzenlemeyi tamamlayacağız.

2023 yılında satın alma paritesine göre milli hasıla büyüklüğü bakımından ülkemizin dünyanın ilk 10 ekonomisi içinde yer alması ana hedefimizdir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Kamu borç yükünün düşmeye devam etmesi, cari açığın kontrol altında tutulması ve enflasyonun daha da düşük oranlara çekilmesi ancak mali disiplinle mümkündür.

AK Parti iktidarı 2003-2007 döneminde mali disiplini sağlamada büyük başarı sağlamış ve bu disiplinin kalıcı olması için pek çok yapısal reform gerçekleştirmiştir.

Hükümetimiz, mali disiplini sağlarken aynı zamanda harcamaların da yapısını değiştirme yönünde önemli politikalar uygulamıştır. Bütçe harcamaları içinde faiz harcamalarının payı azaltırken sosyal harcamaların, yatırım harcamalarının ve personel harcamalarının payı artırılmıştır.

Eğitim, bir numaralı harcama kalemi haline gelmiştir.

Merkezi hükümet bütçe açığının GSMH'ya oranı 2003'te yüzde 14,6 iken 2006'da yüzde 0,7'ye düşmüştür. GSMH'ya oranı açısından son 30 yılın en düşük bütçe açığı gerçekleşmiştir.

Toplam Kamu Net Borç Stokunun GSMH'ye oranı ise 2002 yılı sonundaki yüzde 78 seviyesinden 2006 yılı sonunda yüzde 45 düzeyine gerilemiştir.

Söz konusu dönemde borç stoku içerisindeki döviz ve dövize endeksli borçların payı % 58'den % 19'a düşerken, Yeni Türk Lirası cinsinden borçların payı % 42'den % 82'ye çıkmıştır.

Borç stoku kur ve faiz riskine karşı daha korunaklı bir yapıya kavuşturulmuştur.

Önümüzdeki dönemde kamu borcunun milli gelire oranı daha da aşağı düşürülecektir.

Mali disiplinin doğrudan ve en çarpıcı yansıması borçlanma maliyetlerinde görülmüştür.

Türk Lirası cinsinden iskontolu Devlet İç Borçlanma Senetlerinin (DİBS) faiz oranı, 2002 yılı Ekim ayında yüzde 64 iken, 2006 yılı Nisan ayında yüzde 14'e gerilemiştir.

Son dönemlerde global piyasalardaki olumsuz gelişmelere rağmen, sözkonusu faiz oranları 2007 Ağustos ayı itibariyle yüzde 17-19 aralığında seyretmektedir.

Hükümetimizin hedefi önümüzdeki dönemde nominal faizleri tek haneye indirmektir.

2002 yılı Ekim ayında ihraç edilen iskontolu borçlanma senedinin gerçekleşen reel faiz oranı yüzde 36 iken bu senetlerin beklenen reel faiz oranı 2007 Ağustos ayı itibariyle yüzde 10 civarındadır.

Yurt dışında ihraç ettiğimiz dolar cinsinden 10 yıl vadeli tahvilin ABD hazine tahviline göre risk primi 2002 yılı Aralık ayında yüzde 7 iken, 2007 yılı Ocak ayındaki ihraçta yüzde 2'ye gerilemiştir.

Hükümetimiz makroekonomik istikrarın ve büyüme performansının sürdürülmesi amacıyla sağladığı mali disiplini devam ettirecektir.

Maliye politikalarımızın başarıyla sürdürülebilmesi için gerekli adımlar atılacak, reformlar güçlendirilecektir.

Gelecek yılların bütçeleri hükümetimizin ekonomi ve kamu maliyesi politikalarına uygun olarak tam bir kararlılık ve mali disiplin anlayışı içinde uygulanacaktır. Böylece, enflasyon oranının daha da aşağıya çekilmesi, cari açığın kontrol altında tutulması ve kamu borç stokunun milli gelire oranının daha da azaltılması sağlanacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Uygulayacağımız vergi politikalarının temel amacı; ekonomide kayıtdışılığın azaltılması, rekabet gücümüzün artırılması, daha basit, adil ve geniş tabanlı bir vergi sistemi oluşturmaktır.

İktidarımız döneminde kurumlar vergisini % 33'ten % 20'ye, gelir vergisinin üst dilimini % 45'ten % 35'e düşürdük.

Eğitim, sağlık, gıda, giyim gibi alanlarda KDV oranını % 18'den % 8'e düşürdük.

Önümüzdeki dönemde, öncelikle istihdam üzerindeki yükler olmak üzere vergi oranlarını indirmeye devam edeceğiz.

Damga vergisi başta olmak üzere, işlemler üzerindeki vergileri kademeli olarak kaldıracacağız.

Vergi politikalarında öngörülebilirliği artıracak, vergi mevzuatını sadeleştireceğiz.

Kamu harcamalarına, bütçe dengelerini, iktisadi ve sosyal getirileri ve potansiyel büyüme üzerindeki etkilerini gözeterek öncelik vereceğiz. Bu çerçevede, sağlanan tasarrufların, üretim ve istihdam üzerindeki vergi yükünün azaltılmasında ve kamu harcama sisteminde etkinlik, şeffaflık

ve hesap verebilirliğin artırılmasını sağlayacak olan yapısal reformların gerçekleştirilmesinde kullanılmasını amaçlamaktayız.

Hükümetimiz, kayıtdışılığı, işletmelerin verimliliğini azaltan, büyümesini engelleyen ve rekabet edebilirliğini azaltan bir sorun olarak görmektedir.

Önümüzdeki dönemde de kayıtdışılıkla mücadele öncelikli alanlarımızdan biri olacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Uygulamaya koyduğumuz ve **bankacılık sektörünü** yeniden yapılandırmayı amaçlayan program ile sektörün kırılğanlığının giderilmesine yönelik önemli gelişmeler sağladık.

Bankacılık sistemi kur riskine karşı çok daha korunaklı bir yapıya kavuşmuştur.

Bankalarımızın sermaye yeterlilik ve likidite rasyoları da güçlendi. şu anda yüzde 20'nin üzerinde olan bankalarımızın sermaye yeterlilik rasyosu, OECD ülkeleri arasında en güçlü durumdadır.

Bankacılık sistemimiz mali aracılık fonksiyonunu yeniden kazanmıştır. Bankalar, 2002 yılında toplam varlıklarının yüzde 23'ünü kredi olarak kullanırken, bu oran Mayıs 2007 itibariyle yüzde 46'ya çıkmıştır.

Sağlıklı bir bankacılık sisteminin reel kesim ve ekonomik büyüme için ne kadar önemli olduğunu bilen hükümetimiz, önümüzdeki dönemde, bir yandan sektördeki rekabet ortamının gelişmesi, diğer yandan reel kesimin bankacılık sisteminden daha fazla faydalanabilmesi için gerekli her türlü önlemi zamanında ve kararlılıkla almaya devam edecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Sanayi politikamızın temel hedefi, rekabet gücümüzü verimlilik ve teknolojik yenilik ekseninde artırmak, özel sektör önünde işletmelerin rekabet edebilirliğini artırarak kalkınmayı sağlamaktır. Bu

hedefe, piyasa koşullarında ve tarafımızda uluslararası anlaşmaları gözeterek ulaşacağız.

Bu hedefe, piyasa koşullarında ve tarafımızda uluslararası anlaşmaları gözeterek ulaşacağız.

Ülkemize kazandıran, çok sayıda insanımıza iş imkanı sunan **turizm sektörü**, AK Parti iktidarı döneminde hızla büyümüş ve dünyayla rekabet edebilir en önemli üstünlük alanlarımızdan birisi haline gelmiştir.

2005 yılı verilerine göre ülkemiz ; dünya genelinde en çok turist çekebilmiş ülkeler arasında dokuzuncu sıradadır. En fazla gelir elde eden ülkeler arasında sekizinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin dünya çapında bir marka olması hedefi doğrultusunda yaptığımız çalışmalar neticesinde, ülkemize gelen turist sayısı ve gelirlerimizde önemli artışlar olmuştur.

Türkiye'nin dünya çapında bir marka olması hedefi doğrultusunda yaptığımız çalışmalar neticesinde, ülkemize gelen turist sayısı ve gelirlerimizde önemli artışlar olmuştur.

2006 yılında ülkemize gelen turist sayısı 19 milyona yükselirken, turizm gelirlerimiz yaklaşık 17 milyar dolar olmuştur. 2013 yılında turizm gelirlerimizin 40 milyar dolara yaklaşmasını hedefliyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

İktidarımız döneminde kamu ve özel sektör arasında sağlanan işbirliği ile yatırım ortamının iyileştirilmesinde önemli ilerlemeler sağlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde, hukuki süreçlerin hızlandırılması ve hukuki öngörülebilirliğin artırılması yönünde başta **Türk Ticaret Kanunu** olmak üzere mevzuat çalışmaları tamamlanacak, idari kapasite güçlendirilecektir.

Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı aracılığıyla, plan ve programlarda belirlenen hedefler çerçevesinde oluşturulacak strateji ile büyük yatırımcılar ülkemize çekilmeye çalışılacaktır.

Yatırım teşvikleri, uluslararası anlaşmalarımız da dikkate alınarak, şeffaf ve etkin bir şekilde kullanılacaktır. Bu kapsamda, **Devlet Yardımları İzleme Birimi** kurulacak, devlet yardımlarının tek elden koordinasyonu sağlanacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Enerji politikamızın temel amacı; rekabetin olduğu şeffaf bir serbest piyasa mekanizması ile, artan nüfusumuzun ve hızla gelişen ekonomimizin enerji ihtiyacının sürekli, kaliteli, güvenli ve uygun maliyetlerle temin edilmesidir.

Enerji politikamızda ana unsur, enerji arz güvenliğidir. Elektrik üretim ve dağıtımında özel sektör katılımının sağlanması, rekabetin olduğu işleyen bir piyasanın oluşturulması, tedarikçi ülkelerin çeşitlendirilmesi ve enerji üretiminde azami oranda iç kaynak kullanarak ithalata bağımlılığın azaltılması temel önceliklerimizdir.

Talep açısından bakıldığında ise, enerji yoğunluğunun azaltılmasını, verimliliğin artırılmasını, kayıp-kaçağın makul düzeylere düşürülmesini, israfın önlenmesini, düzenlenmiş piyasa uygulamalarının yaygınlaştırılmasını ve bilinçli bir tüketici kültürü oluşturulmasını önemsemekteyiz.

Bütün dünyada enerji ve özellikle elektrik fiyatları hızla artarken, yukarıda sayılan tedbirler sayesinde, iktidarımız döneminde, konutlarda tüketilen elektriğe hiç zam yapılmamıştır.

Ayrıca, sanayide tüketilen elektriğin fiyatında % 5 indirim yapılmıştır.

Doğalgazdan faydalanan il sayısı 9'dan 47'ye çıkarılmıştır.

Yeni dönemde doğalgazı tüm şehirlerimize yaygınlaştırmayı planlıyoruz.

Önümüzdeki dönemde enerji sektöründe; yatırımcıya, tüketiciye ve ilgili kesimlere güven veren, belirsizlik içermeyen bir ortam oluşturulacaktır.

Düzenlenmiş işleyen piyasa yapısını oluşturmak için başlatılmış olan çalışmalar hızla tamamlanacak, öngörülebilirlik sağlanacak ve özel sektörün yatırım yapmasının önündeki engeller kaldırılacaktır.

İktidarımız döneminde tamamladığımız Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattı örneğinde görüldüğü gibi, bölgemizde bulunan petrol, doğal gaz ve elektrik gibi enerji kaynaklarının uluslararası pazarlara ulaştırılmasında daha fazla rol üstlenerek, ülkemizin jeo-stratejik konumu güçlendirilecektir.

Ceyhan'ın uluslararası enerji piyasasında ana dağıtım noktalarından ve dünya enerji fiyatlarının teşekkülünde önemli merkezlerden birisi olması için çalışılacaktır.

Doğal gaz transit boru hatlarının yapımı tamamlanarak Avrupa'ya gaz dağıtımında Türkiye'nin etkin bir rol oynaması sağlanacaktır.

Arz güvenliğinin artırılmasına katkı yapacak olan bölge ülkeleriyle elektrik ticareti geliştirilecektir.

Hazar Bölgesi ve Ortadoğu gaz rezervlerini Avrupa pazarlarına ulaştırmayı öngören Türkiye-Bulgaristan-Romanya-Macaristan-Avusturya (NABUCCO) Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'nin gerçekleşmesi için çabamız sürdürülecektir.

Avrupa elektrik sistemine ülkemiz elektrik sisteminin entegrasyonuna yönelik çalışmalar en kısa sürede tamamlanacaktır.

Ayrıca, Türkiye, Yunanistan ve İtalya (Güney Avrupa Hattı) arasında, yılda 12 milyar metreküp kapasiteli Doğalgaz Boru Hattı ile elektrik iletim hattı devreye yakında alınacaktır.

Bu çalışmaların tamamlanmasıyla ülkemiz enerji geçişi konusunda önemli bir altyapıya kavuşacağı gibi, kendi arz güvenliği açısından da avantajlar elde edilecektir.

Boyabat, Deriner, Ermenek ve Ilisu Barajları bu dönemde tamamlanacak, Yusufeli barajının yapılmasına başlanacaktır.

Kamu yatırım programında yer alan **hidroelektrik ve termik santral** projelerinin hızla tamamlanmasına öncelik verilecektir.

Alternatif enerji kaynaklarının geliştirilmesi için çalışılacaktır. Yenilenebilir enerji kaynaklarından azami şekilde istifade etmek ve uygulamaları yaygınlaştırmak için yapılan çalışmalara devam edilecektir.

Enerji kaynaklarımıza **nükleer enerjinin** de eklenmesi için gerekli hukuki çalışmalar hızla sonuçlandırılacak, özel sektörün bu alandaki yatırımları desteklenecektir.

Mevcut elektrik üretim tesislerinin rehabilitasyonu en kısa zamanda tamamlanacaktır.

Doğalgazın elektrik üretimindeki payı düşürülecek, sektörde rekabete dayalı bir piyasa oluşturulacaktır.

Doğal gazın konut ve sanayideki kullanımının yaygınlaştırılması sürdürülecektir.

Doğal gaz temininde tedarikçi firma sayısı ve depolama kapasitesi artırılacak, böylece arz güvenliği güçlendirilecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Önümüzdeki dönemde ülkemizin altyapı ihtiyacının, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandıracak şekilde karşılanması esas olacaktır. Kentsel altyapı başta olmak üzere, üretim girdi maliyetlerinin azaltılması ve pazara erişim imkanlarının geliştirilmesi ile ekonominin büyümesi ve rekabet gücünün artırılması sağlanacaktır.

Bu çerçevede, ulaştırma, enerji, bilgi ve iletişim teknolojileri gibi altyapı hizmetlerinin sunumunda etkinlik sağlanacak ve kalite standartları yükseltilecektir.

Mal ve hizmet üretiminin en önemli ön şartı ve girdisi olan altyapı hizmetlerinin rekabetçi piyasada özel sektör tarafından sunumu esas alınacaktır.

Rekabetçi piyasanın oluşmadığı sektörler düzenlenerek, özel sektörün finansman ve işletme yeteneğinden maksimum derecede yararlanılacaktır.

Türkiye coğrafi konumu itibariyle tüm ulaşım türlerinin rahatça kullanabileceği bir ülke olmasına rağmen, geçmişte uygulanan politikalar nedeniyle neredeyse tek tür taşımacılığın yapıldığı bir ülke haline gelmişti.

Yurtiçinde karayolu taşımacılığına yüzde 90 düzeyinde bağımlı hale gelen ulaşım sistemimizin bu haliyle sürdürülebilmesi artık mümkün değildir.

Bu nedenle AK Parti iktidarı, göreve geldiğinde ilk iş olarak ulaşım sistemlerinin dengeli bir şekilde gelişimini sağlayacak bir Ulaştırma Ana Plan Stratejisi hazırlamıştır.

Bu planda hedef gelecek on yıl için; kara, deniz, demiryolu ve hava taşımacılığının birbirine paralel gelişimini sağlamak, gerçekleştirilecek projelerle deniz ve hava taşımacılığı ile demiryolu öncelikli olmak üzere tüm ulaşım türleri arasındaki dengeyi sağlamaktır.

İktidarımız döneminde Cumhuriyet tarihimizin en uzun bölünmüş yol ağı yapılmıştır.

2002 yılı sonu itibariyle bölünmüş yol ağı toplam 4.326 km. iken, sadece 4,5 yıllık dönemde 6.700 km. yeni bölünmüş yol ağı tamamlanmış,

böylece otoyollar dahil bölünmüş yol uzunluğumuz 12.700 km.ye ulaşmıştır.

Şu anda yapımı devam etmekte olan bölünmüş yolların toplamı 1800 km'dir.

Hedefimiz, bölünmüş yol ağının toplam uzunluğunu 15 bin km'ye çıkartmaktır.

Ayrıca; 17 yıldır tamamlanamayan Bolu Dağı Tüneli, 29 yıldır konuşulan Muğla Göcek tüneli, 30 yıldır bitirilemeyen Karadeniz Sahil Yolu, Bursa çevre yolu ve Gaziantep-Şanlıurfa otoyolunun büyük bir kısmı tamamlanmıştır.

Demiryollarımıza dönemimizde yapılan yatırım miktarı, son 40 yılda yapılanın üzerine çıkmıştır.

Demiryollarında; hızlı tren çağını başlatmak, mevcut sistemi yenilemek, yeniden yapılanmayı sağlamak, özel sektörün dinamizmini demiryollarına aktarmak, işletmelerin tedarik sürecine değer katan bir anlayışa geçmek ana hedef olarak belirlenmiştir.

Ankara-İstanbul, Ankara-Konya, İstanbul-Ankara-Sivas, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir, koridorlarından oluşan ağ üzerinde hızlı tren çalışmaları süratle devam etmektedir.

Ankara-İstanbul arasında seyahat süresini 3 saate indirecek hızlı tren projesine büyük önem veriyoruz. Ankara-Eskişehir etabı bitti.

Eskişehir-Köseköy etabının ihalesi yapıldı.

Sadece ülkemizin değil dünyanın da önemli projelerinden biri olan Marmaray projesini hayata geçiriyoruz.

Önümüzdeki dönemde demiryolu ağını daha da geliştirmeyi planlıyoruz.

Günümüzün en hızlı ulaşım sektörü olan havacılık, iktidarımız döneminde çağ atlamıştır.

İç hatlarda tekel kaldırılmış, uyguladığımız teşvikler sayesinde özel şirketlerin yurdun her tarafına tarifeli sefer yapması sağlanmıştır.

Bunun sonucu olarak, 2002'de 8,5 milyon olan iç hat yolcu sayısı 29 milyona ulaşmıştır.

2002'de toplam (iç+dış hat) yolcu sayısı 33,5 milyondan 2006 sonunda 62 milyona yükselmiştir.

Bu artış bir dünya rekoru olarak kayda geçmiştir. Uluslararası havacılık kuruluşlarının Türkiye'ye öngördüğü 2015 yılı için trafik değerleri 2005 yılında aşılmıştır.

Artan yakıt fiyatlarına rağmen, serbestleşme ve rekabetle beraber uçak bilet fiyatları ucuzlamış ve uçakla seyahat imtiyaz olmaktan çıkmış, ihtiyaca dönüşmüştür.

Başkentimiz başta olmak üzere, birçok ilimiz modern terminal binalarına kavuşturulmuştur.

Yeni dönemde, havacılıkta başlattığımız serbestleşme politikası, dış hatları da kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacaktır.

Denizcilik sektörü de iktidarımız döneminde altın çağını yaşamış, bir çok proje hayata geçirilmiştir.

Özellikle gemi inşa sanayinde büyük atılımlar yapılmış, Türkiye sayılı gemi üreticisi ülkeler arasına girmiştir.

Bu sektörlerdeki atılımlar artarak devam edecektir.

Önümüzdeki dönemde ülkemizdeki liman altyapısı gözden geçirilecek, Ege ve Marmara başta olmak üzere kamu-özel sektör işbirliğiyle, lojistik merkezlerin bulunduğu büyük kapasiteli yeni liman projeleri hazırlanacaktır.

Limanların demiryolu bağlantıları geliştirilecektir.

Ulaştırma sektöründe, özel sektör dinamizmini de içine alan politika ve atılımlara yeni dönemde hız verilecektir. Kamu kaynağını daha az, alternatif finans modellerini daha fazla kullanarak, havaalanları ve deniz yapılarında başarıyla uyguladığımız modellerin diğer altyapı projelerine de tatbik edilmesi önceliklerimiz arasında olacaktır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

İktidarımız döneminde, nüfusumuzun önemli bir kesiminin yaşadığı kırsal alanda tarım ve tarım dışı sektörleri bir bütün olarak ele alınmış, köklü ve süreklilik arzeden bir kırsal kalkınma programı uygulanmaya başlanmıştır.

İlk kez bir “Kırsal Kalkınma Stratejisi” hazırlanmıştır.

Bu strateji doğrultusunda kırsal kesimde iş imkanlarını çeşitlendirmek ve gelir düzeyini yükseltmek için kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi projeleri uygulamaya konulmuş, ayrıca AB fonlarından yararlanmak için Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu kurulmuştur.

Başta yol ve içme suyu olmak üzere ülkemizin her köşesinde köylerimizin ve beldelerimizin alt yapısını tamamlamak için KÖYDES ve BELDES projelerine 2 yılda toplam 4,5 milyar YTL'nin üzerinde bir kaynak tahsis edilmiştir.

2005 ve 2006 yıllarında toplam; 11.706 içme suyu projesi, 24.280 km. asfalt yol, 32.023 km. stabilize ve ham yol yapılmıştır.

2007 yılı sonu itibariyle; 21.000 içme suyu projesi, 50.000 km. asfalt yol, 45.000 km. stabilize ve ham yol tamamlanmış olacaktır.

Bu dönemde, KÖYDES projesi kapsamında köylerimizin elektrik altyapı sorunları çözülecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Ülkemizde 6,1 milyon kişinin istihdam edildiği ve çalışan nüfusun yüzde 27'sinin geçimini sağladığı tarım sektörü, insanımızın temel ihtiyaçlarının karşılanmasındaki vazgeçilmezliği nedeniyle hayati öneme sahiptir.

Tarım sektörümüzün rekabet gücünü artırmak, sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak ve orta vadede uygulayacağımız politikaları net olarak ortaya koymak için iktidarımız, Tarım Stratejisi Belgesi'ni hazırlamış ve "**Tarım Çerçeve Kanunu**"nu başta olmak üzere tohumculuk, depoculuk, toprak ve arazi kullanımı, tarım sigortası, organik tarım, üretici birlikleri ve kırsal kalkınmayı destekleme alanlarında gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Önümüzdeki dönemde bu düzenlemelerin hayata geçirilmesine büyük önem verilecektir.

Tarıma verilen toplam destekler, 2002 yılında 1,8 milyar YTL iken, bu rakam 2007 yılında 5,3 milyar YTL düzeyine çıkarılmıştır. Bu destekler artarak devam edecektir.

Tarımsal ihracatımız 4 milyar dolardan 8,6 milyar dolara yükseltilmiştir.

Petrol fiyatlarında meydana gelen artışın üreticiye yansıtılmaması için çiftçilerimize ilk defa mazot desteği verilmeye başlanmıştır. Bu destek önümüzdeki dönemde de devam edecektir.

2002 yılında yüzde 59 olan tarımsal kredi faiz oranları düşürülerek, kredi türüne göre yüzde 7-13 aralığına çekilmiştir. Önümüzdeki dönemde faizler daha da aşağı çekilecektir.

2002 yılında Ziraat Bankası aracılığıyla verilmiş olan tarımsal kredi miktarı 228 milyon YTL iken, Ağustos 2007 itibarıyla bu miktar 4,4 milyar YTL'ye yükselerek 19 kat artış sağlanmıştır. Tarımsal krediler yaygınlaştırılarak devam edecektir.

Tarım Bakanlığı, Hazine ve Ziraat Bankasının müşterek olarak başlattığı “yağmurlama-damlama” ile sulama projeleri yaygınlaştırılacaktır.

Tarım alanlarındaki en yeni bilgi birikimini çiftçimizin ayağına götürmek amacıyla 2.500 ziraat mühendisi ile veteriner hekimin 20 bin köye hizmet verecek şekilde merkez köylerde istihdamı ve ikameti sağlanmıştır. Önümüzdeki dönemde bu tarım danışmanlarının sayısı 10 bine çıkarılacak ve bütün köylerimize hizmet vermeleri sağlanacaktır.

Sulama projelerine öncelik vererek rasyonel hale getirecek ve bu projelere yeterli kaynak tahsis edeceğiz. Barajı bitirilen projelerin, sulama ve bakım kısmını özel sektörün yatırımına açacağız.

İthalatımızda önemli bir yer tutan yağlı tohumlar başta olmak üzere ülkemizde arz açığı olan ürünlere yönlendirme teşvikleri uygulayacağız.

Pilot uygulaması başlatılan havza bazlı teşviklerini ülke geneline yaygınlaştıracacağız.

Pazar garantili sözleşmeli üretimi yaygınlaştıracak tedbirler alacağız.

Hayvancılık sektöründe büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizin rekabet gücünü artırmak için başlattığımız zihniyet devrimini kararlılıkla sürdüreceğiz.

Dönemimizde büyük bir ivme kazanan, yerli ırklarımızın ıslah edilmesi ve mera ıslahı çalışmalarını yoğunlaştıracacağız.

Değerli Milletvekilleri,

Küçük ve orta ölçekli işletmeler ile esnaf ve sanatkarımız ekonomik ve sosyal yapımızın omurgasını teşkil etmektedir. Bu kesimin güçlenmesini hayati derecede önemsiyoruz.

Ülkemizin içinden geçmekte olduğu yapısal dönüşümün sunduğu fırsatlardan bu kesimlerin azami ölçüde yararlanmalarını sağlamak ve

yine bu dönüşümün olumsuz etkilerinden korunmalarına yardımcı olmak, önümüzdeki dönemde temel önceliklerimiz olacaktır.

İktidarımız döneminde, devletin borçlanma gereğindeki azalmaya paralel olarak, özel bankacılık ve finans sistemi küçük girişimcilere daha geniş imkanlar sunmaya başlamıştır.

Halk Bankası esnaf ve sanatkar kredileri 2002 yılında 154 milyon YTL iken, yaklaşık 17 kat artarak Ağustos 2007 itibariyle 2,6 milyar YTL'ye yükselmiştir.

KOBİ kredileri ise 2002 yılında 347 milyon YTL iken, Ağustos 2007'de 5,7 milyar YTL'ye yükselmiştir. 2002 yılında sadece 63 bin işletme bu imkânlardan yararlanmışken, 2007 yılında yaklaşık 600 bin işletme yararlanır hale gelmiştir.

Ziraat Bankası KOBİ kredileri 2002 yılında 22 milyon YTL iken rekor seviyede bir artışla, 80 kat artarak, Ağustos 2007 itibariyle 1,8 milyar YTL seviyesine ulaşmıştır.

Esnaf ve sanatkarlara kullanılan kredilerin faiz oranları % 47'den % 13'e indirilmiştir.

Önümüzdeki dönemde, modern teknolojiyi takip edememeleri nedeniyle rekabet güçleri azalan KOBİ'lerin müşterek yatırımları kümelenme yaklaşımı çerçevesinde desteklenecek, OSB yönetimlerinin kümelenmede önemli rol üstlenmeleri sağlanacaktır.

Girişim sermayesi, kredi garantisi gibi uygulamaların gelişmesi desteklenecek, KOBİ'lerin finansman imkanlarının çeşitlendirilmesi sağlanacaktır.

Teknoloji Geliştirme Bölgelerine yatırım kredisi faiz desteği sağlanarak Ar-Ge çalışması yapan KOBİ'lerin sayısı artırılabilecektir.

Geleneksel sektörlerde faaliyette bulunan firmalarımızın markalaşma çalışmaları ile eş zamanlı olarak teknik alt yapısından insan

kaynaklarına, yönetim sistemlerinden marka yönetimi ve pazarlamaya kadar, tüm yeteneklerini uluslararası standartlara ulaştırarak rekabet güçlerini artıracamız.

Bu amaçla kümeleme politikaları oluşturularak hali hazırda ülkemizde doğal olarak oluşmuş KOBİ kümelerinin sektörel kümeler halinde örgütlenmesini özendiracağız.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bütün politikalarımızın esası başta birey ve aile olmak üzere toplumun bütün unsurlarının güçlenmesidir. Dolayısıyla ekonomik politikalarımızın sosyal politikalarımızla paralellik arz etmesi, refahın adaletle ülke sathına yaygınlaşması esastır.

Hükümetimiz, odağında insan ve insana ait değerler olan bir siyaset anlayışına sahiptir.

Politikalarımızda insanımızın adalet ve kalkınma taleplerine cevap vermek, milletin tercihlerini siyasete taşımak temel ilkemizdir.

Anayasamızda ifadesini bulan ve devletimizin temel vasıflarından olan “sosyal devlet” ilkesini en kapsamlı ve etkili şekilde hayata geçirmek, vatandaşlarımızın her konuda hizmetinde olma anlayışımızın gereğidir.

Ülkemizin imkânları ve toplumsal refahın paylaşımında sosyal adaleti gözetmek ve sosyal adaleti gerçekleştirmek partimizin ve hükümetimizin en temel kaygısı, en ileri hedefidir.

Bu inanç ve kararlılıkla iktidarımız döneminde sosyal politikalara özel bir önem ve ağırlık verilmiştir.

Toplumsal değerlerimizin özünde güçlü şekilde yer alan “Halka Hizmet Hakka Hizmettir” anlayışı ile sosyal hizmetleri aralarında hiçbir ayırım

yapmadan bütün vatandaşlarımıza daha fazla ve daha adil şekilde ulaştırmaya çalıştık.

Eğitim, sağlık ve sosyal destekler gibi temel hizmet alanlarında bölgeler arası adaletsizliklerin giderilmesi için çok önemli uygulamaları gerçekleştirdik.

Ekonomik glenmemize paralel olarak yeni dönemde insanımızın hayat standardını yükseltecek sosyal harcamalara daha fazla kaynak ayırabileceğiz.

Yeni dönemimiz sosyal yapımızı her boyutuyla güçlendirme politikalarını artırdığımız bir dönem olacaktır.

İktidarımız döneminde iyileşme trendine giren gelir dağılımını daha dengeli hale gelecek, sosyal güvenlik- sosyal yardım-sosyal hizmet şemsiyesi merkezi bir organizasyonla bütün vatandaşlarımızı kapsayacak, eğitim ve sağlık gibi temel insan hakkı olduğuna inandığımız hizmetler daha ağdaş bir kimlik kazanacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Eğitim, insanımızın yaşam kalitesini yükselten, ülkemizin refah, istikrar ve rekabet gücüne katkıda bulunan ve hayat boyu süren bir faaliyettir.

Göreve geldiğimiz günden başlayarak, eğitimin en temel sorunları olarak gördüğümüz altyapı, erişim ve kalite sorunlarının üzerine ısrarla gittik.

Bu çerçevede, insan kaynağı niteliğinin yükseltilmesi ve beşeri sermayemizin çağdaş standartlara ulaştırılması amacıyla iktidarımız döneminde, Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi yüzde 186 oranında artırılmıştır.

Önümüzdeki dönemde de kamu harcamalarında en büyük pay, yine eğitime ayrılacaktır.

Yedi yaşını eğitime başlamak için çok geç bir yaş olarak görmekteyiz.

Bu nedenle iktidara geldiğimizde % 11 olan okul öncesi eğitimdeki okullaşma oranını, büyük bir çaba harcayarak % 25'e çıkardık, yeni dönemde bu oranı % 50'ye çıkaracağız.

Eğitim altyapımızı iyileştirmek için tüm imkan ve kaynaklar seferber edilerek 110.000 yeni derslik yapılmıştır.

Okullara 550.000 bilgisayar dağıtılmış, özel bilişim ve teknoloji sınıfları oluşturulmuş, bunlar için ADSL (hızlandırılmış) internet bağlantıları kurulmuştur.

Okula gidemeyen veya gönderilmeyen kız çocuklarımıza yönelik "Haydi Kızlar Okula" kampanyası ile yaklaşık 250.000 kızımız okula kazandırılmıştır.

Ailesi düşük gelirli olan yaklaşık 1,6 milyon evladımızın okula devamı şartı ile ailelerine eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere düzenli yardım yapılmaktadır.

Hükümetimiz, özellikle ilköğretim ve ortaöğretimi, bilgi yüklemekten ziyade öğrencilere temel beceriler edinme, analiz ve sentez yapabilme, düşünebilme, sorgulama, sağlam bir karakter kazandırma dönemi olarak görmektedir.

Bu dönemi, aynı zamanda öğrencinin kendisi ve çevresiyle uyumlu, sosyal ve kültürel değerler ile toplumsal aidiyet duygusunu kazanacağı bir kimlik oluşturma aşaması olarak kabul etmektedir.

İktidarımız, ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki müfredatları bu yaklaşımdan hareketle değiştirmiş ve tüm okullarımızda uygulamaya başlamıştır.

Cumhuriyet tarihimizde ilk defa iktidarımız döneminde, ilköğretim ve ortaöğretimde her çocuğumuza ücretsiz ders kitabı verilmesi uygulaması başlatılmıştır.

Eğitim sistemimizin temel direği olan öğretmenlerimizin mesleki tatminlerini artıracak politikalar izlenmiştir.

Bu amaçla öğretmenlik kariyer mesleği haline getirilmiş ve yaklaşık 100.000 öğretmenimiz uzman ve başöğretmen unvanlarına kavuşturulmuştur.

Öğretmen atamaları, terfi ve tayinlerinde yıllardır şikayet konusu olan adam kayırma uygulamalarına son verilmiş, adalet ve eşitliği sağlamak için objektif ve şeffaf bir yöntem hayata geçirilmiştir.

Yeni dönemimizde, insan kaynağımızın niteliğini dünya ile rekabet edebilecek standartlara yükseltmek amacıyla başlattığımız yeniliklere devam edecek ve beşeri sermayemize yatırımları sürdüreceğiz.

Bu çerçevede, derslik, altyapı, öğretmen ve donanım gibi zaten büyük oranda çözdüğümüz erişim sorunlarını sıfıra indirmek, eğitim kalitesini artırmak en öncelikli hedefimizdir.

Önümüzdeki dönemde hedefimiz ilköğretimde % 100, mesleki ve teknik eğitim dahil olmak üzere ortaöğretimde % 90 okullaşmayı gerçekleştirmektir.

İlk ve ortaöğretimde tekli öğretime geçmek kaydıyla, hedefimiz sınıflarda azami 30 öğrencinin eğitim görmesini sağlamaktır.

Kaynak ve insan israfını önlemek amacıyla, okul çeşitliliğinden çok program çeşitliliğini esas alan köklü bir ortaöğretim reformunu gerçekleştireceğiz.

Bu dönem başlattığımız bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitimde yaygın olarak kullanma çalışmalarına, önümüzdeki dönem aynı hız ve kararlılıkla devam edeceğiz.

İnternetin bağlanmadığı okul, bilişim okuryazarı olmayan öğrenci bırakmayacağız.

Değerli Milletvekilleri,

İktidara geldiğimizde ortaöğretime devam eden öğrencilerimizin % 28'i meslek okullarına kayıtlı iken, yaptığımız çalışmalar ve aldığımız tedbirler sonucu bu oran % 35'e çıkarılmıştır.

Önümüzdeki dönemde bu oran % 50'ye çıkarılacaktır.

Hükümetimiz, hızlı teknolojik değişim, uluslararası bütünleşme, artan rekabet ve bilgi ekonomisinin gelecek ihtiyaçlarını dikkate alan bir mesleki ve teknik eğitim sistemini organize etmekte kararlıdır.

Mesleki eğitim sisteminin işlevselliğini artırmada iş dünyasıyla işbirliği yapmak için çaba sarfedeceğiz.

Mesleki eğitim gören öğrencilerimizin iş dünyası ile içiçe ve mezun olduklarında kolayca iş bulabilecekleri bir sistemi etkin ve yaygın hale getirmeye kararlıyız.

Değerli Milletvekilleri,

Üniversiteler, yenilikçi ve eleştirel bir bakış açısı ile bilgi üreten, bu bilgiyi yayan ve kaliteli insan gücü yetiştiren kurumlardır.

Üniversiteler, toplumun ihtiyaçlarına cevap vermek için çalışır, değerlerimizi koruyup yaşatır, ürettiği bilimsel bilgi, teknoloji ve nitelikli insan gücüyle toplumun geleceğini doğrudan etkiler.

Ülkemizdeki üniversite sistemi, bilgi ekonomisinin gerektirdiği kaliteli insan gücünün yetiştirilmesi, sosyal yapının güçlendirilmesi, eleştirel düşünce ve evrensel demokratik değerlerin yaygınlaştırılması gibi alanlarda toplumsal beklentileri karşılayabilmek için bir dizi yeniliğe ihtiyaç duymaktadır.

Üniversitelerimizin uluslararası standartlara kavuşması için, yönetim ve öğretim politikalarında dışa açık köklü bir değişim gerekmektedir.

Üniversitelerimizdeki nitelik ve kaynak sorununun çözümü, ancak katılımcı, hesap verebilir, özerk, sorumlu ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla mümkündür.

Üniversiteler, bilimsel olarak özgür, idari olarak özerk ve finansal olarak mali kaynak üretebilen yapılara sahip olmalıdır.

Yeni dönemde, üniversitelerimizin karşılaştığı sorunların ilgili paydaşların katılımı ile çözümüne öncelik verilecektir.

Üniversitelerimizin, yönetim ve öğretimdeki farklılaşmaları ile temayüz etmeleri desteklenecektir.

Farklı insani, fiziki ve mali kaynaklara sahip olan üniversitelerimizin tek tip ve tek merkezli yönetim anlayışı yerine küresel rekabete katılabilen, dünyaya açık ve Türk toplumunun beklentilerini karşılayan dinamik kurumlar haline gelmesi sağlanacaktır.

Uygulamakta olduğumuz yurt içi ve yurt dışında öğretim üyesi ve bilim insanı yetiştirme ve değişim programlarının hacmi ve çeşitliliği artırılacaktır.

Üniversitelerin mali imkanları genişletilecek ve ülkemizdeki bilim insanlarının özlük hakları ve çalışma şartları iyileştirilecektir.

Üniversitelerdeki öğrencilerimizin eğitimlerini daha rahat şartlarda sürdürmeleri için yurt kapasiteleri artırılmış, yurt şartları iyileştirilmiş ve öğrenci bursları 45 YTL'den 150 YTL'ye çıkarılmıştır.

Bu dönemde, yurtların kalitesi daha da iyileştirilecek, burs miktarları artırılacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimiz, sağlık hizmetlerini “temel bir insan hakkı” olarak kabul etmektedir.

Hiç bir insan bu haktan mahrum bırakılamaz.

Sosyal hukuk devletinin görevi bu hakkın bütün vatandaşlarımız için tam anlamıyla hayata geçirilmesi için gerekli tüm tedbirleri almaktır.

Hükümetimiz döneminde daha kaliteli, daha adil ve daha kolay ulaşılabilir sağlık hizmeti sunma yolunda hayal edilemeyen başarılar sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine ulaşmasını zorlaştıran birçok engel cesaretle ve kararlılıkla kaldırılmış, sağlıktaki çarpık, hakkaniyetten uzak sistemi iyileştirmek üzere, kapsamlı bir “Sağlıkta Dönüşüm Programı” başarıyla yürütülmüştür.

Başta SSK hastaneleri olmak üzere diğer kamu kurumlarının hastaneleri Sağlık Bakanlığı'na devredilmiştir.

Artık her vatandaşımız, üniversite hastaneleri ve özel hastaneler dahil, istediği her hastaneye gidebilmekte, tercih ettiği doktora muayene olabilmekte, ilaçlarını anlaşmalı serbest eczanelerden alabilmektedir.

Böylece, sağlık hizmetlerinden faydalanmada vatandaşlarımızın EMEKLİ SANDIğI Mensubu, SSK'lı, Bağ-Kur'lu gibi ayrımlara tabi tutulması sona erdirilmiştir.

İlaçtaki KDV oranını düşürerek ve ilaç fiyatlandırma sistemini değiştirerek, ilaç fiyatlarında önemli oranda indirim sağlanmıştır.

Böylece, ilaç giderlerinde hem kamu hem de vatandaşa olan yükü büyük ölçüde hafiflettik.

Sağlık kurum ve kuruluşlarında sunulan sağlık hizmetlerinden alınan KDV oranını yüzde 18'den yüzde 8'e düşürdük.

Çağdaş sağlık anlayışının temel unsurları arasında yer alan "**Aile Hekimliği**" uygulamasını başlattık.

Geleceğe dönük olarak büyük bir adım niteliğinde olan ve halen 11 pilot ilimizde başarıyla sürdürülen bu uygulamadan 9 milyon vatandaşımız yararlanmaktadır.

Önümüzdeki dönemde, "**Sağlıkta Dönüşüm Programı**"nı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Aile hekimliği uygulaması bu dönemimizde ülke genelinde yaygınlaştırılacaktır.

Bildiğiniz gibi, **Genel Sağlık Sigortası** sistemi geçen dönemde yasal ve kurumsal altyapısını tamamlamış, ancak bazı nedenlerle hayata geçirilememiştir.

Zengin fakir ayrımı gözetmeden halkımızın tümünün sağlık hizmetlerinden aynı standartta faydalanacağı, yoksulların primlerinin devletimizce karşılanacağı, 18 yaşın altındaki çocuklarımızın tamamının sağlık güvencesi altında olacağı "**Genel Sağlık Sigortası**" sistemi, 2008 yılında uygulamaya konulacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Çalışana ve emeğe saygıyı esas alan hükümetimiz, çalışma hayatına ilişkin yasalarda AB ve ILO normlarına uygun olarak önemli düzenlemeler yapmıştır.

30 yıldır tartışılan ama sonuca ulaştırılamayan İş Kanununu çıkararak bir yandan esnek çalışma biçimlerini getirdik, diğer yandan işçilerimizin iş güvenliğini sağladık.

Çalışma hayatımıza bir düzen ve disiplin getirecek bir anlayışla, Mesleki Yeterlilikler Kurumunu kurduk.

Böylece, birçok mesleğin standartlara kavuşturulması ve bu meslekleri icra edecek kişilerin sertifikalandırılması mümkün olabilecektir.

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarımızla Avrupa Birliği standartlarını ülkemize taşıyoruz. Meslek hastalıkları ve kazaları sonucu yaşanan insani dramları azaltacak bu düzenlemeler, aynı zamanda ekonomideki işgücü kaybı ve bunun doğurduğu üretim azalışlarını da en aza indirecektir.

Önümüzdeki dönemde de çalışanlarımızın haklarını korumak ve işletmelerimizin rekabet gücünü artırmak için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

İş Kanununu, önümüzdeki dönemin en önemli gündemi olmaya devam edecek olan istihdam politikalarımızı destekler bir anlayışla geliştireceğiz. Esneklik ve güvenceyi bir arada gerçekleştiren modelleri esas alarak, yeni istihdam biçimlerini yaygınlaştıracacağız.

Sendikal yapımızda AB müktesebatına ve çağdaş gelişmelere paralel olarak düzenlemeler yapmaya devam edeceğiz.

Değerli Milletvekilleri,

Gelecek kaygısı olmadan huzur içinde yaşamaları için tüm insanlarımızın kapsamlı ve etkin bir sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmaları hükümetimizin en önemli önceliğidir.

İktidarımız, sosyal güvenlik gibi temel bir alanda hayati önemde reformlar yaparak, dağınık yapıdaki üç sosyal sigorta kuruluşunun tek çatı altında toplanmasını gerçekleştirmiştir.

Sosyal güvenlik alanında sadece tek çatı oluşturulmakla kalmayıp; emeklilik, sağlık ve primsiz ödemeler ve sosyal yardımlar alanında da çok önemli adımlar atılmış ve **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu** çıkarılmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin bazı maddelerini iptali sebebiyle uygulama tarihini ertelediğimiz bu reform tamamlandığında, uzun yıllardır cesaret edilemeyen köklü değişiklikler gerçekleşmiş olacaktır.

2008 yılında yürürlüğe girmesini sağlayacağımız ve genel sağlık sigortasını getirecek olan sosyal güvenlik reformu ile "yeşil kart" gibi uygulamalar tarihe karışacaktır. Herkesin sigortalı olduğu bir Türkiye hayali nihayet gerçeğe dönüşecektir.

Geçtiğimiz dönemde, net asgari ücret 2002-2007 yılları arasında yüzde 128 oranında artmıştır.

2002 yılı sonunda net ele geçen asgari ücret 184 YTL iken, 2007 yılı ikinci yarısı için 419 YTL olarak belirlenmiştir.

2002 yılı sonunda SSK ortalama emekli aylığı 276 YTL iken, yüzde 95 artışla 2007 Ocak ayında 538 YTL'ye yükseltilmiştir.

Bağ-Kur'lu esnafın 2002 yılı sonunda ortalama emekli aylığı 261 YTL'den yüzde 117 artışla 2007 Ocak ayında 566 YTL'ye çıkarılmıştır.

Bağ-Kur'lu çiftçilerin 2002 yılı sonunda ortalama emekli aylığı 110 YTL'den yüzde 205 artışla 2007 Ocak ayında 335 YTL'ye çıkarılmıştır.

Ülkemizin imkanları ve kaynakları ölçüsünde büyümeye ve kalkınmaya paralel olarak iyileşmeler bütün toplumsal kesimlere yansıtılacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Biz, “**kimsesizlerin kimsesi olacağız**” diye yola çıktık. Çaresiz ve umutsuz tek bir insanımızın kalmaması için var gücüyle çalışmak ve insanımıza onurlu bir hayat imkanı sunmak hükümetimizin en temel amaçlarından biridir.

2002 yılında iktidar olduğumuzda, yılların ihmali ve yaşanan krizlerin sonucu artan yoksullaşmayı yenmek, açılan sosyal yaraları sarmak öncelikli hedefimiz olmuştur.

Yıpranan toplumsal yapımızı güçlendirmek, adeta çaresizlik içerisinde kalan vatandaşlarımızın yardımına ulaşmak ve tekrar insanımıza özgüven kazandırmak için ülkemizin bütün imkânlarını seferber ettik.

Değişik bakanlıklarımızca vatandaşlarımıza ulaştırılan sosyal yardımların miktarı 2002 yılında 1,4 milyar YTL iken dönemimizde bu miktar hızla artırılmış ve 2006 yılında 5,7 milyar YTL'ye ulaşmıştır.

Yardım politikaları, vatandaşlarımızı pasif alıcı durumunda bırakan karşılıksız, günlük ihtiyacı karşılayan yardım biçiminden, sürdürülebilir gelir elde etmeye yönelik ve onları üretken kılabilecek kalıcı proje desteklerine ağırlık verecek şekilde düzenlenmiştir.

Hedef, insanımızı “yardıma muhtaç” durumdan kurtararak, kendi alın teri ile geçinen bireyler haline getirmektir.

Hükümetimiz önümüzdeki dönemde, sosyal yardım ve destek politikalarını yeni bir yapılanma içinde daha güçlü ve etkin bir şekilde sürdürecektir. Özellikle en düşük gelir grubundaki ailelerin çocuklarının periyodik sağlık hizmeti alması ve eğitime devamlarını sağlamak için annelere yapılan her çocuk için aylık ödemeler sürdürülecektir.

Sosyal Güvenlik Sisteminin de bir parçası olan, sosyal hizmet ve yardımlar konusundaki dağınıklık, mükerrerlikler ve veri eksiklikleri

giderilecek, muhtaç hale gelmiş kişiler bakımından sosyal hizmet ve yardım talep edilebilir bir hak haline getirilecektir.

Vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarını yerinde karşılamak için her il ve ilçemizde bulunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına gönderilen aylık periyodik yardımlar artarak devam edecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Aile toplumun temel taşıdır. Bütün toplumsal değerler bu temelin sağlamlığı ölçüsünde yükselir.

Toplumsal dokumuzun güçlenmesi ve gelecek nesillerimizin emniyeti için toplumsal sorumluluk taşıyan bütün kurumlarımızla birlikte her zamankinden daha çok aile kurumuna ve aile değerlerinin korunmasına önem vermek zorundayız.

Aile içi şiddet, töre ve namus cinayetleri ile mücadelede sıfır tolerans yaklaşımıyla hareket edilmektedir.

Bu soruna karşı kalıcı ve gerçekçi bir çözüme ulaşılması için bir seferberlik başlatılmıştır.

Kız çocuklarımızın ve kadınlarımızın eğitimin her kademesine daha fazla katılması ve toplumsal hayatın her alanında daha fazla rol alması için sürdürdüğümüz çalışmalarımız, yeni politikalarla güçlendirilecektir.

Kadın huzurevleri yaygınlaştırılacaktır.

Çocuk, genç, yaşlı ve özürlülerimize verilen hizmetler katlanarak artmıştır.

Hükümetimiz döneminde bu hizmetlerden yararlanan kişi sayısında 2,5 kat, sağlanan aynı nakdi yardımlarda 9 kat artış sağlanmıştır.

Çocuklarımız için koruyucu aile hizmet modelini ve evlat edindirmeyi hızlandırıcı düzenlemeler yapılmıştır.

Daha düşük maliyetle daha insanca bir hizmet sunan alternatif modeller, yenilikçi ve şefkatli yönetim anlayışımızın somut örnekleri olmuştur.

Yenilikçi bir uygulama olarak, “**Sevgi Evleri Projesi**” hayata geçirilmiş, çocuklarımız aile ortamına yakın şartlarda oluşturulan Sevgi ve Çocuk Evlerine taşınmaya başlamıştır.

2007 sonuna kadar çocuklarımızın %40'ı bu sıcak ortamlara kavuşacaktır.

Önümüzdeki dönemde de aile statüsünü geliştirmeye, aile kurumunu güçlendirmeye ve aile üyelerinin bir bütün olarak yaşam standartlarını yükseltmeye yönelik çalışmalar sürdürülecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Nitelikli, girişimci, özgüveni yüksek, milli ve manevi değerlerine sahip çıkan bir gençlik, ülkemizi hak ettiği yere taşıyacak temel varlığımızdır.

Bu çerçevede, gençliğimizin her anlamda donanımlı, temel değerlerimize sahip çıkan bireyler olarak yetişmelerini temin etmek, onları zararlı alışkanlıklardan korumak ve istikbale güvenle bakmalarını sağlamak hükümetimizin bütün politikalarında gözetileceği bir önceliğimizdir.

Hükümetimiz, başta eğitimde kaliteyi artırarak, gelecek kaygılarını gidererek gençlerimizi ülkemizin rekabet gücünü geliştirecek en önemli aktörler haline getirmeyi hedeflemektedir.

Demokratik ve çoğulcu evrensel değerleri özümsemiş, farklılıkları zenginlik olarak gören ve sorumluluk almayı bilen bir gençliğin yetiştirilmesi, hükümetimizin öncelikli hedefleri arasındadır.

Yeni dönemde gençliğin güçlendirilmesine yönelik çalışmalarımız aynı kararlılıkla devam edecektir.

Değerli Milletvekilleri,

AK Parti iktidarı döneminde, tam anlamıyla bir reform niteliğinde olan Özürlüler Kanunu çıkarılarak, dünyadaki birçok ülkeye örnek olacak şekilde, toplumda özürlü bireylere hakettikleri değer verilmiştir.

İktidar dönemimizde geçmişle kıyaslanamayacak bir ölçüde, özürlü bireylerin ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının önü açılmıştır.

Özürlüler Kanunu ile özürlülerimizin ekonomik şartlarını iyileştirmeye dönük çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. İlk kez iktidarımız döneminde 18 yaşın altındaki özürlü çocuklar maaşa bağlanmıştır.

Otomobil, ev, özel araç-gereç ve bilgisayar programları gibi özürlülerimizin yaptığı çeşitli harcamalara vergi muafiyeti getirilmiş, özürlü istihdamı artırılmıştır.

Özörlölerimize evlerinde bakılmaları halinde aylık 403 YTL, özel bakım merkezlerinde bakılmaları halinde ise aylık 806 YTL ödenmesi uygulaması başlatılmıştır.

2007 yılı için 65.000 özörlümüzün bu imkandan yararlanması programlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde, özörlöler konusunda yapılan reform niteliğindeki düzenlemelerin en iyi şekilde hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Ayrıca, özörlölerimizin toplumla bütünleşmeleri, refah seviyelerinin, huzur ve mutluluklarının artırılması için önümüzdeki dönemde de yeni düzenlemeler yapmaya devam edilecektir.

Özörlü vatandaşlarımızın istihdamını artırmak amacıyla, özel sektörde çalışan özörlölerin sosyal sigorta primleri Hazine tarafından ödenecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimiz, ahlaki ve manevi değerlerimizin yaşatılması, milli dayanışma ve bütünleşmemizin sağlanması için din hizmetlerini önemli bir alan olarak görmektedir. İktidarımız döneminde din hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi için Diyanet İşleri Başkanlığı'na her tür destek verilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, her türlü siyasi görüş ve düşünce karşısında özerkliğini koruyarak dinin birleştirici ve bütünleştirici özelliğini, din kurumunun saygınlığını öne çıkarmış ve toplumun bütün kesimlerinin ortak kabul ve teveccühünü kazanmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, yürütmekte olduğu din hizmetlerini toplumun ihtiyaçlarına daha etkin cevap verebilecek şekilde sürdürecektir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Halkımızın ihtiyaçları doğrultusunda, artan nüfusumuza ve işsizlerimize istihdam imkanı oluşturmak temel önceliğimizdir.

Ekonomik ve sosyal açıdan büyük önem verdiğimiz istihdam sorununa, çok boyutlu bir perspektifle yaklaşıyoruz.

Hükümetimiz döneminde; insanımıza ař ve iş imkanı sağlamanın ve sosyal sorunlara are bulmanın sağlıklı bir ekonomik yapı ile mümkün olduğu bilinci ile, ranta dayalı ekonomik yapıdan üretime ve istihdama dayalı bir ekonomik yapıya geçilmiştir.

Paradan para kazanma devri bitmiş, emekle, alın teriyle, bilgi ve beceriyle iş yapmanın ve kazanmanın esas olduğu bir dönem başlamıştır.

Sağladığımız güven ve istikrar ile hızlı, yüksek ve sürdürülebilir bir büyüme gerçekleştirilmiş, geçmiş krizlerin açtığı yaralar sarılmıştır.

İstihdamı ve üretime destekleyen bir anlayış içinde; kapsamlı bir **teşvik yasası** uygulamaya konmuş, istihdam oluşturmanın dinamiği olan yatırımlar canlandırılmış, üretime dönük kapasite kullanım oranları artırılmıştır.

İktidarımızın başladığı 2002 yılının sonundan günümüze, nfusumuzda meydana gelen 4 milyon kişilik artışa rağmen, yeni işsiz oluşturulmadığı gibi, devralınan işsiz kişi sayısı azaltılmıştır.

2002 yılında %10,3 olan işsizlik oranı 2006'da %9,9'a gerilemiştir.

İktidarımız döneminde, tarım-dışı sektörlerde dört yıl içinde istihdamda 2,3 milyon kişilik artış sağlanmıştır. Türkiye, 2003-2006 döneminde kapsayan son dört yılda, tarım dışı sektörlerde AB-25 lkeleri içinde İspanya'dan sonra en fazla istihdam oluşturan ülke olmuştur.

Önümüzdeki dönem Hükümetimiz için uzun vadeli ekonomik gelişme ve kalkınma için sosyal politikaların merkeze alındığı bir dönem olacaktır.

İstihdamın artırılması, daha fazla ve daha kaliteli iş imkanlarının oluşturulması için çabalarımız artarak devam edecektir.

21. yüzyıl şartlarında nitelikli, becerikli, özgüveni yüksek, iletişime ve yeniliğe açık girişimci bir toplum, rekabet gücümüzün ve kalkınmamızın temel dinamiği olacaktır.

Yeni istihdam programımız bir bütünün parçaları olarak uygulanacak olan üç ana bileşenden oluşacaktır: İşgücü Üzerindeki Yüklerin Azaltılması, Aktif İşgücü Programları ve Mesleki Eğitimle İşgücü Piyasası İlişkisinin Güçlendirilmesi.

Değerli Milletvekilleri,

2003 yılında yapılan 3 puanlık indirim sonucu, **işsizlik sigortası prim oranı** yüzde 7'den yüzde 4'e çekilmiştir.

Sosyal sigorta primine esas kazancın alt sınırı asgari ücrete eşitlenmiş, bir başka ifadeyle sanal asgari ücret uygulaması sona ermiştir.

Önümüzdeki dönemde SSK işveren prim oranı, 2008 yılında beş puan ile başlamak üzere kademeli olarak indirilecektir.

İşverenlerin zorunlu özürlü istihdamında SSK işveren prim tutarı Hazine tarafından karşılanacaktır.

Şirket kurma ve kapatma ile ilgili maliyetler düşürülecektir.

Esnek istihdam biçimleri artırılabilecek, esneklik-güvence ilişkisi korunacaktır.

Önümüzdeki dönemde sadece mali yükler değil, istihdam üzerindeki idari ve yasal yükler de azaltılacaktır.

Çalışma hayatına ilişkin bürokratik formaliteler daha da basitleştirilecektir.

Zorunlu istihdam uygulamalarında, işverenlerin işçi çalıştırmalarını özendirerek düzenlemelere gidilecektir.

İstihdam üzerindeki yüklerin hafifletilmesi için **İş Kanununa** göre açılması zorunlu birimler konusunda kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılacaktır.

Esneklik ve güvence uygulamalarını bir arada ele alarak, işçi ve işverenler açısından çekici kılınması için gerekli uyumlaştırma çalışmaları yapılacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Geçmiş siyaset tarzının kalıntısı olan kısır tartışmalar ve ideolojik yaklaşımlar nedeni ile, göstermiş olduğumuz çabalara ve sağladığımız iyileşmelere rağmen, mesleki eğitim alanında uluslararası normlara uymayan ve işgücü piyasalarının talebinden kopuk bir yapı sürmektedir.

Başta işverenlerimiz ve meslek örgütlerimiz olmak üzere, ilgili tüm kesimlerle uzlaşma içinde, ülkemizin geleceğini yakından ilgilendiren bu sorunu aşmak kararlılığımızdayız.

Ülkemizde eğitim sistemi ile işgücü piyasası arasında yapısal bir uyumsuzluk bulunmaktadır.

Bir yandan iş arayan çok sayıda insan, diğer taraftan aradığı nitelikte eleman bulamamaktan şikayet eden çok sayıda firma olması, bu yapısal sorunun çarpıcı bir göstergesidir.

Özellikle ara insan gücü alanında ortaya çıkan bu tabloyu, sadece makro politikalarla değil, eş zamanlı olarak uygulamaya koyacağımız mikro politikalar ve reformlarla aşmak kararlılığımızdayız.

Mesleki eğitimde okul türü yerine program türünü esas alan ve programlar arasında kolaylıkla geçişlerin yapılabildiği esnek bir sistemin altyapısı kurulmuş olup, önümüzdeki dönem bu sisteme geçilecektir.

Ayrıca, ıracılık eğitim merkezlerinin ve programlarının modernleştirilmesi, meslek liseleri ve meslek yüksek okullarının işgücü piyasası ile işbirliği içinde eğitim yapmaları sağlanacaktır.

Böylece bir yandan insanımız daha donanımlı ve nitelikli hale gelecek, diğer yandan firmalarımız arzu edip de bulamadıkları vasıflara sahip işgücüne kavuşacaklardır.

Değerli Milletvekilleri,

AK Parti iktidarı döneminde modern bir kamu istihdam kurumu olarak yeniden yapılandırılan **Türkiye İş Kurumu (İşKUR)**, aktif işgücü programlarını etkin ve yaygın bir şekilde uygulayabilecek kapasiteye ulaştırılacaktır.

“Meslek Edin-için Hazır”, “Gençler İş Adamı Oluyor”, “Kadın Girişimcilik” gibi aktif işgücü programları uygulanmaya başlanacaktır.

Özel istihdam brularının açılması zendirilecektir.

İşsizlik Sigortası Fonu önümüzdeki dönem daha etkili kullanılacak, kullanım koşulları kolaylaştırılacaktır.

Fon kaynakları, işsizlere verilecek desteklerin yanı sıra, istihdamı artırmak amacıyla geliştirilecek projelerde de kullanılacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Ekonomik ve sosyal olarak hızla gelişen ve kentleşen ülkemizde, insanımızın yaşam kalitesini artırmak ve tüm ülkeye yaygınlaştırmak, hükümetimizin yeni dönemde öncelikli hedefi olacaktır.

AK Parti iktidarının büyük önem verdiği AB'ye tam üyelik hedefinin de temel amacı her alanda insanımızın ağdaş standartlarda yaşam koşullarına kavuşturulmasıdır.

Anayasamızda ifadesini bulan **“sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkı”**, evre politikalarımızın temelini oluşturmaktadır.

Türkiye'yi biyolojik çeşitliliğin korunduğu, doğal kaynakların sürdürülebilir kalkınma yaklaşımıyla yönetildiği, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını gözeten bir ülke yapmayı hedefliyoruz.

Su kaynaklarımızın çok daha verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik çalışmalarımız artarak devam edecektir.

Bu çerçevede; **atıksu, katı atık, tehlikeli atık** gibi çevre korumaya yönelik tesislerin yaygınlaşmasını sağlayacağız.

Geri dönüşüm çalışmalarına ağırlık vereceğiz.

Ağaçlandırma, erozyonla mücadele ve iyileştirme çalışmalarımızı hızlandıracak, kentlerimizin etrafındaki "**yeşil kuşak ormancılığını**" geliştirerek, daha yaşanabilir kentler oluşturulmasına katkıda bulunacağız.

Avrupa ülkeleri ile mukayese edildiğinde, önemli üstünlüklerimizden biri olan biyolojik çeşitliliğimizi koruyucu tedbirleri sürdüreceğiz.

Küresel ısınmayla ilgili olarak daha önce başlatılan **enerji, ulaştırma, tarım** ve **sanayi** gibi sektörel alandaki çalışmalara ve ağaçlandırmalara kararlılıkla devam edeceğiz.

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimiz 2003 yılında başlattığı planlı kentleşme ve konut atağıyla ve yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde Cumhuriyet tarihimizde bugüne kadar görülmemiş hızda ve kapsamda bir çalışma başlatmıştır.

Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) vasıtasıyla yürütülen projelerle, hem kentsel dönüşüme öncülük edilmiş hem de tüm yurтта modern şehirlerin oluşumuna katkı sağlanmıştır.

Vatandaşlarımıza 10, 15, 20 yıl gibi vadelerle kira öder gibi ev sahibi olma imkanı sunduk.

Bugüne kadar toplam 280.000 konutun yapımına başlanmıştır.

Bunların yaklaşık 140.000'i sosyal donatıları ve çevre düzenlemeleri ile tamamlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde hedefimiz tamamlanmış olan konut sayısını sosyal donatılarıyla birlikte toplam 500.000'e çıkartmaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Ülkemiz, coğrafi, jeolojik ve iklim özellikleri ile bağlantılı olarak, sıklıkla deprem ve sel gibi doğal afetlere maruz kalmaktadır.

Bunun farkında olan hükümetimiz, konu üzerinde ciddiyetle durmuş, gerekli müdahaleleri ve yardımları zamanda yapmıştır.

Hükümetimiz, verdiği maddi ve manevi desteklerle, her zaman doğal afetlere maruz kalan vatandaşlarımızın yanında olmuştur.

Evleri yıkılan afetzedelere, TOKİ vasıtasıyla güvenli konutlar hızla yaptırılarak teslim edilmiştir.

Ayrıca, İstanbul depremi hazırlıkları çerçevesinde Valilik bünyesinde koordinasyon merkezi ve Dünya Bankası işbirliği ile proje uygulama birimi oluşturularak, çalışmalarda önemli mesafeler kaydedilmiştir.

Hükümetimiz bu dönemde de doğal afetlere karşı risk yönetimi yaklaşımı ile köklü bir dönüşüm programı uygulayacaktır.

Şehirlerimiz başta olmak üzere tüm yerleşim yerlerimizin, afete duyarlı bir yaklaşımla oluşması ve genişlemesinin, afet için alınabilecek en önemli önlem olduğuna inanıyoruz.

Bu anlayışla, bir yandan belediyelerimizin bu yöndeki ihtiyaçlarına öncelik verilirken diğer yandan afete duyarlı bir yapılaşmaya imkan verecek düzenlemeler etkin bir şekilde hayata geçirilecektir.

Doğal afetlere hazırlıkta “güvenli yaşam mekanları” oluşturmak temel önceliğimiz olacaktır.

Bu amaçla, ülke genelinde doğal afet riski taşıyan yerleşim yerlerimiz risk düzeyine göre önceliklendirilecek, bunlardan yeniden yerleşim gerekenlere TOKİ tarafından uygun koşullarda konut ve işyeri yapılacaktır.

Güçlendirme ve rehabilitasyon ihtiyacı olanlara da yeni finansman modelleri geliştirilecektir.

Afet anı ve sonrasında acil müdahale ve yardımın zamanında ve etkin bir şekilde ulaşması için merkezde tek elden koordinasyon sağlanacak; buna paralel olarak acil müdahale ve yardımların doğrudan yerel yönetimlerle eliyle yapılmasına imkan verecek yapılar oluşturulacaktır.

Ayrıca, İstanbul'da yürütülen depreme hazırlık çalışmaları daha hızlandırılacak ve denetimler artırılacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Spor kendine özgü kuralları, dili ve ahlakı ile dinamik bir yapı arz eden sosyal hayatın vazgeçilmez unsurlarından biridir.

Spor etkinlikleri, kurallara uymayı, birlik, dayanışma, işbirliği ve paylaşma ilkelerini öğretir.

Bireyin kişisel özelliklerini ve yeteneklerini geliştirmesine de katkı sağlar.

Sporun tabana yayılması, kitlelerin yaşam boyu spora teşvik edilmesi, gençlerin zararlı alışkanlıklardan korunması, şampiyon sporcuların yetiştirilmesi, bunlarla alakalı tesislerin yapılması vazgeçilmez hedeflerimiz arasındadır.

İktidarımız döneminde federasyonların özerkliği sağlanmış, gelir kaynakları artırılmıştır.

Yeni dönemde; spor tesislerinin yapımına devam edilmesi, "Gençlik Merkezleri" kurulması, Gençlik Kamplarının sayısının çoğaltılması, yabancı ülkelerle gençlik değişim programlarının hızlandırılması, olimpiyatlara sporcu hazırlama kapsamında gençlerimize teşvik ve destek sağlanması hedeflenmektedir.

Değerli Milletvekilleri,

Kültür, bir toplumun kimliğinin en önemli unsurudur.

Bir toplumun medeniyet tasavvurunu anlamak için kültürel kimliğine ne kadar sahip çıktığı, özgünlüğünü ve farklılıklarını ne kadar koruduğu özellikle küreselleşen çağımızda büyük önem kazanmıştır.

Türk kültür ve sanatının milli kimliğini muhafaza ederek evrensel platformlara taşınması, öncelikli hedeflerimiz arasındadır.

Medeniyetlerin beşiği olan Türkiye'nin yerel ve ulusal kültür değerlerini evrensel kültür mirasının vazgeçilmez bir parçası olarak gören hükümetimiz, Türk kültür, sanat ve medeniyet eserlerinin yaşatılması, korunması ve tanıtılması alanında büyük adımlar atmıştır.

Hükümetimiz, devletin kültür alanındaki rolünü, zengin ve rekabetçi bir kültür hayatının oluşması için ortam hazırlamak ve kültür mirasını korumak ve geliştirmek olarak görür.

Kültürümüzün hayatiyetini koruyarak zenginleşmesi engelsiz ve özgür bir ortamda yeşerip yaygınlaşmasına bağlıdır.

Bu bakış açısıyla hareket eden hükümetimiz, özel sektörün, sivil toplum kuruluşlarının, kültür ve sanat insanlarının kültür alanında etkin rol oynamasını teşvik etmiş ve bu alanda pek çok yeni girişimin öncülüğünü yapmıştır.

Önümüzdeki dönemde özel sektörün kültürel ve sanatsal faaliyetler alanındaki etkinliğinin artırılması için çalışmalarımız devam edecektir.

Kültür politikalarının önemli ayaklarından biri, kültür ve medeniyet coğrafyamızdaki ortak tarih ve kültür varlıklarımızın yaşatılması ve tanıtılmasıdır.

Kültür alanında aynı anda hem milli hem de evrensel bir vizyona sahip olan hükümetimiz, Türkiye dışındaki tarih ve kültür eserlerinin korunması, restorasyonu ve tanıtım için üç kıtada titiz çalışmalar yapıyor ve ortak tarihi mirasımızı güvence altına alacak projeler gerçekleştirilmiştir.

Türkiye bugün pek çok alanda olduğu gibi kültürel çalışmalarda da yeni bir döneme girmiş bulunmaktadır.

Ülkemiz dünyanın en zengin kültür mirasının yaşatıldığı bu topraklardaki eşsiz zenginlikleri ile dünyanın kültürel çeşitliliğine ciddi katkılar sağlamaktadır.

AK Parti iktidarı döneminde ülkemizin farklı uygarlıklara ait kültür varlıklarına yönelik çağdaş mevzuat çalışmaları gerçekleştirilmiş, bu alana yeni kaynaklar aktararak büyük bir seferberlik başlatılmıştır.

Bu çerçevede Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün restorasyon, proje ve uygulamasını tamamladığı eser sayısı 3000'in üzerindedir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bilime ve bilgiye yatırım, aydınlık geleceğimize yatırımdır.

Ekonomik büyümeye, sosyal gelişmeye, milletimizin yaşam düzeyinin yükselmesine ve sürdürülmesine olan stratejik etkisi nedeniyle bilim, teknoloji ve yeniliğin desteklenmesi en temel önceliklerimizdendir.

AK Parti iktidarı döneminde bütçeden Ar-Ge'ye ayrılan payda önemli artış sağlanmıştır.

Sadece TÜBİTAK'a ayrılan kaynak geçmiş dönemlerle mukayese edilmeyecek tutardadır.

Önümüzdeki dönemde hedefimiz, Ar-Ge harcamalarının milli gelir içindeki payının, 2013 yılına kadar %2'ye yükseltilmesidir.

Bu payın, en az yarısının özel kesim tarafından karşılanabilmesi için her türlü önlem alınacak, gerekli idari ve hukuki ortam hazırlanacaktır.

Bu kapsamda, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi için yeni bir kanun tasarısı taslağı hazırlanmıştır.

En kısa sürede yasalaşacak bu tasarı ile; tüm Ar-Ge faaliyetleri için, vergi muafiyeti ve indirimleri sağlanacaktır.

Yatırım Desteği ve Tanıtım Aklansı aracılığıyla, uluslararası ileri teknoloji şirketlerinin Türkiye'de Ar-Ge merkezleri açması için aktif bir çalışma yapılacaktır.

Değerli Milletvekilleri,

Geçen 5 yıl dönümüne 'bilgi toplumuna' dönüşüm yolunda çok hızlı bir değişim yaşanmıştır⁴. Genişbant internet (ADSL) hizmeti başlatılmış ve abone sayısı hızla artırılarak 4,4 milyona ulaşmıştır.

Genişbant internet (ADSL) hizmeti başlatılmış ve abone sayısı hızla artırılarak 4,4 milyona ulaşmıştır.

İnternet kullanıcı sayısı 2002 yılında 4 milyon iken 5 kat artarak 2006 yılında 20 milyona yükselmiştir.

Aynı dönemde bilgisayar sayısı ise 4 milyondan 8 milyona çıkmıştır.

Bilgisayar kullanımının yaygınlaşmasında bu dönemde Türkiye dünya birincisi olmuştur.

2002 yılı sonunda 23 milyon olan cep telefonu kullanıcı sayısı, 2006 yılı sonunda 54 milyona ulaşmıştır.

Telekomünikasyonda tekel kaldırılmıştır.

Gelişen bilişim teknolojilerinin ihtiyacını karşılayan birçok yasal düzenleme gerçekleştirilmiş, elektronik imza, evrensel hizmet, numara taşınabilirliği, üçüncü nesil lisanslar ve internet suçlarıyla ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Önümüzdeki dönemde; telekomünikasyon pazarındaki serbestleşme hızlandırılacaktır.

Elektronik haberleşme hizmetlerindeki yüksek vergi yükü, bütçe imkanları dahilinde tedricen makul seviyelere çekilecektir.

Yazılım, donanım ve iletişim alanındaki şirketlerin topluca bulunduğu Bilişim Vadileri ve Teknopark projeleri desteklenerek bilişim sektörünün gelişmesi sağlanacaktır.

Önümüzdeki dönemde, posta hizmetleri ile ilgili yeniden yapılanma ve serbestleşme sürecinin başlatılması, denetleyici ve düzenleyici kurum oluşturulması çalışmalarına hız verilecektir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Türkiye, dış politika gündemi ve sorumluluk alanları açısından çok yönlü ve çok boyutlu bir üledir. Tarihi bir kimimiz, özgürlüğü ve kültürel bağlarımız, stratejik konumumuz; iyi belirlenmiş ve ü4 üncü bir çerçeveye oturtulmuş çok boyutlu bir dış politika gerçekleştirmektedir.

Hükümetimiz Türkiye'yi bölgesel bir güç ve etkin bir küresel aktör haline getirmek için kriz odaklı değil vizyon odaklı bir yaklaşım temel almaktadır.

Türkiye'yi krize tepki veren savunmacı bir ülkeden numundan çıkararak bölgesel ve küresel vizyonu ile gelişmeleri yönlendirebilecek bir aktör haline getirmek temel amacımız olmuştur.

Bu hedefe ulaşabilmek için caydırıcı sert gücümüz ile diplomatik, ekonomik ve kültürel nitelikli ince gücümüzün iyi koordine edilmiş bir bütün içinde kullanılabilmesi gerekmektedir.

Bu nedenledir ki, ilkeli, dengeli, küresel ve bölgesel bütün aktörlerle temas halinde yürütülen, rasyonel temellere dayandırılmış, proaktif ve dinamik bir dış politika yöntemini benimsiyoruz.

Bu hedefe ulaşmanın öncelikli şartı komşu ülkelerle ekonomik, kültürel ve siyasi bağları güçlendirerek ülkemizin çevresinde bir güvenlik ve refah halkası oluşturulmasıdır.

Bunun için hükümetimiz Balkanlar, Kafkaslar, Ortadoğu ve Orta Asya bölgeleri ile Akdeniz, Karadeniz, Hazar ve Basra havzaları ile ilişkilerin kurumsallaşmasını öncelikli hedef olarak görmüş ve bu yönde köklü adımlar atmıştır.

Değerli Milletvekilleri,

Kıbrıs Türk halkının güvenlik ve refahının sağlanması için **Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin her alanda uluslararası etkinliğinin artırılması ve Doğu Akdeniz'deki denge ve istikrarın korunması**, Türkiye'nin Kıbrıs politikasının iki ana stratejik hedefini oluşturmaktadır.

Geçen dönemde takip ettiğimiz dinamik Kıbrıs politikası ile Türkiye bir taraftan büyük bir psikolojik üstünlük kazanırken diğer taraftan KKTC'nin uluslararası meşruiyetini ve etkinliğini artırmıştır.

2002 yılı itibarıyla Kıbrıs konusunda uluslararası baskı altında bulunan Türkiye, yürüttüğümüz aktif politika sonucunda, ulusal çıkarlarımızdan en küçük bir taviz vermeden uluslararası alanda büyük bir manevra kabiliyeti kazanmıştır.

Bu noktaya gelinirken Kıbrıs'ta tek bir asker çekilmemiş, bir metrekaare toprak verilmemiştir.

Bu süre içinde KKTC'nin uluslararası temaslarında ciddi bir artış gözlenmiştir.

Her yıl artan sayıda uluslararası yetkili Kıbrıs'ı ziyaret etmekte ve KKTC'nin Cumhurbaşkanı ve hükümet üyeleri gittikleri ülkelerde daha üst düzeyde ilgi ve kabul görmektedirler.

Daha önce KKTC Cumhurbaşkanı sadece BM yetkilileriyle görüşebilirken, izlediğimiz politikalar neticesinde ilk defa Pakistan Cumhurbaşkanı'nın resmi davetlisi olarak bu ülkeyi ziyaret etmiştir.

AB Komisyonu Başkanı, ABD, İngiltere, Rusya, Almanya, Fransa ve Hollanda dışişleri bakanları ile resmi görüşmeler yapmıştır.

KKTC daha önce İslam Konferansı Örgütü'ne "Müslüman Azınlık" adı altında katılırken, şimdi gözlemci üye sıfatı ile, "Kıbrıs Türk Devleti" olarak katılabilmektedir.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nde KKTC iki milletvekiliyle temsil edilmektedir.

Takip ettiğimiz politikalar neticesinde KKTC ilk defa birçok ülkede ofis açmış ve buralardaki temsilcileri büyük elçilik gibi çalışmaya başlamıştır.

Kıbrıs Türk halkının ekonomik kalkınma düzeyi büyük bir gelişme göstermiş, 2002'de 4.500 dolar olan kişi başına düşen gelir 2006 yılı sonu itibariyle 11.270 dolar olmuştur.

Uluslararası konumunun daha ileriye götürülmesi, başta ticaret, kültür, turizm ve eğitim olmak üzere ana hizmet sektörlerinin geliştirilmesi, temel altyapı sorunlarının aşılması için hükümetimiz bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da KKTC'ye gerekli desteği verecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Türkiye'nin tarihsel sorumluluğunu yerine getirmek, Türk ve akraba devlet ve topluluklara sahip çıkmak, dış politikamızın öncelikli konuları arasındadır. İktidarımız döneminde bu coğrafyaya yardım götürülürken, hamasetten uzak, profesyonel ve sürdürülebilir ilişkiler geliştirilmiştir.

Türk dünyasının ihtiyaçlarına etkin ve sonuç odaklı projelerle cevap verilmiştir.

Hükümetimiz, Türk devlet ve topluluklarıyla ilişkilerini her türlü ölçülebilir menfaatin üstünde tarihi bir sorumluluk olarak görmektedir.

Türk devletleri ve topluluklarıyla ilişkilerimizi geliştirmek ve daha verimli hale getirmek için ikili ziyaretler artırılmış, ayrıca 2006 yılında bizzat Hükümetimiz tarafından “Büyük Kurultay” organize edilmiştir.

İktidarımız döneminde Kırım Tatarlarına, Gagavuz Türklerine, Afganistan Özbek ve Türkmenlerine, Gürcistan Azeri ve Karakalpak Türklerine, Moğolistan Kazaklarına, Kosova Türklerine, Makedonya Türklerine, Batı Trakya ve Bulgaristan Türklerine, Kuzey Irak Türkmenlerine ve Ahıska Türklerine kalkınma desteği verilmiş, tarihi ve kültürel değerlerine sahip çıkmaları sağlanmıştır.

Ayrıca Kırım Türkleri için söz verilen 1000 konut alınıp teslim edilmiş ve Türk tarihinin en eski yazılı kaynağı kabul edilen Orhun Abidelerine ulaşımı sağlayan Karakurum-Abideler arası 50 km’lik karayolunun yapımı tamamlanmıştır.

Değerli Milletvekilleri,

Ortadoğu, büyük gerilimlerin ve önemli dönüşümlerin yaşandığı tarihi bir kavşak noktasındadır.

Geçtiğimiz dönemde Filistin sorununa hakkaniyetli bir çözüm bulunması ve Lübnan’ın istikrara kavuşması için göstermiş olduğumuz yoğun çabayı önümüzdeki dönemde kararlılıkla devam ettireceğiz.

Irak’taki gelişmeler dünya enerji politikalarını ve küresel ekonominin dengelerini önemli ölçüde etkileyecektir.

Irak ile köklü tarihi, coğrafi, ekonomik ve kültürel bağlara sahip olan Türkiye’nin bu çabalarda en belirleyici role sahip olması bizim açımızdan politik bir tercih değil, stratejik bir zarurettir.

Türkiye için Irak'ın güvenlik ve istikrarı sadece komşu bir ülke olarak değil, Türkiye'nin güvenliği açısından da büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenledir ki, Türkiye son dört yıl içinde Irak'ın istikrar ve güvenliği için en fazla çaba sarf eden ülkelerin başında gelmiştir.

Komşu ülkeler platformunun oluşturulması, sünnilerin siyasal sürece katılmaları, Irak'ın ekonomik ihtiyaçları için lojistik desteğin Türkiye'den sağlanması, elektrik ve petrol gibi ana enerji kaynaklarının temini bu katkılardan sadece bazılarıdır.

Irak politikamız barış, güvenlik, demokrasi ve istikrar ilkelerine dayanır.

Kerkük meselesinin bütün etnik ve mezhebi unsurların katılımıyla hakkaniyet ilkelerine dayalı bir çözüme kavuşturulması öncelikli gündem maddelerimizden birini oluşturmaya devam edecektir.

Irak'ta istikrarsızlıktan beslenen terör tehdidine karşı da her türlü tedbiri en etkin bir şekilde alacağız.

Hiçbir komşu ülke toprağının ülkemize yönelik terörist eylemler için bir üs olarak kullanılmasına izin vermeyeceğiz.

Türkiye kendisine yönelik tehdide de, kendisine uzanan dostluk eline de hakkıyla cevap verebilecek güce ve olgunluğa sahiptir. Türkiye Irak'ın istikrarı, iç barışı, bütünlüğü ve refahı için elinden geleni yapmaya devam edecektir.

Değerli Milletvekilleri,

Hükümetimiz, AB-Türkiye ilişkilerini sadece ikili ilişkiler çerçevesinde değil küresel ve bölgesel barış vizyonumuz içinde değerlendirmektedir.

AB-Türkiye ilişkileri, küresel barışı tehdit eden gerilimlerin yumuşatılmasında, uluslararası terör, kültürel çatışma, enerji güvenliği gibi risk alanlarında uluslararası işbirliğinin yaygınlaştırılmasında büyük önem taşımaktadır.

17 Aralık 2004 AB zirvesinde alınan karar, Türkiye'nin yarım asırdır sürdürüldüğü AB ile bütünleşme çabalarına ivme katmış, bölgesel ve küresel bir aktör olma iradesine kurumsal bir boyut kazandırmıştır.

3 Ekim 2005 tarihinde başlayan tarama süreci bitirilmiş ve bugüne kadar dört fasıl müzakerelere açılmıştır. Kıbrıs'tan kaynaklanan siyasi sorunlara rağmen bugün tüm fasıllarda teknik çalışmalar başarıyla devam etmektedir.

AB müktesebatını tarama çalışmaları, ülkemizde pek çok alanda gerçekleştireceğimiz yapısal dönüşümün alt yapısını hazırlamıştır.

2007 başında aldığımız kararla fasılların müzakerelere resmen açılıp açılmamasına bakmaksızın pek çok alanda reformlar hızla devam edecektir.

Hükümetimiz, AB katılım sürecini hem bir entegrasyon hem de Türkiye'nin siyasal, ekonomik, sosyal ve yasal standartlarını yükselten bir yeniden yapılanma süreci olarak değerlendirmektedir.

Değerli Milletvekilleri,

Türkiye'nin AB üyeliği transatlantik ilişkileri de geliştiren bir etkiye sahiptir.

Türkiye Avrupa üzerinden Avrasya'ya uzanan alanda yaşanan gerilimlerin aşılmasında belirleyici bir konum ve role sahiptir.

Türkiye bu konum ile NATO'nun ve transatlantik ittifak sisteminin en önemli aktörlerinden biridir.

Bu ilişkilerin daha geniş kapsamlı bir şekilde ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel alanda zenginleştirilmesi gerekmektedir.

ABD ile olan ittifakımızı, transatlantik ilişkilerin omurgasını oluşturan NATO içindeki etkin rolümüzü ve AB üyelik sürecimizi, ortak bir hedefin ana unsurları olarak görüyoruz.

Rusya, Çin, Hindistan ve Japonya gibi Avrasya'nın önemli aktörleriyle geliştirilen ilişkiler, Türkiye'nin AB ve ABD ile sahip olduğu bu kurumsallaşmış ilişkiler sisteminin bir alternatifi değildir.

Bu bölgelerde yetersiz olan mevcudiyetimiz yeni büyükelçilik ve temsilciliklerin açılması, TİKA'nın faaliyet alanının genişletilmesi, dış ticaret, kültür ve tanıtım faaliyetlerimizin artırılması ile yoğunlaştırılacaktır.

İktidarımız döneminde aktif dış politikamıza paralel olarak dış teknik yardımlara, kalkınma projesi desteklerine ve insani yardımlara yeni bir yaklaşım getirilmiştir.

Başta Türk Cumhuriyetleri ve Türk topluluklarının bulunduğu ülkeler olmak üzere Orta Asya, Kafkasya, Balkanlar, Ortadoğu ve Afrika'da daha planlı ve etkili bir yardım politikası izlenmiştir.

Daha önce dağınık ve plansız bir şekilde değişik kurumlarımızın yürüttüğü dış yardım çalışmalarında koordinasyon sağlanmıştır.

Hükümet olarak, yeni dönemimizde de dinamik dış politikamıza paralel olarak dış teknik yardım ve insani yardım politikamızı aynı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Türkiye'yi içine kapatan değil dünyaya açan, Türkiye'nin ufkunu daraltan değil sürekli genişleten, Türkiye'nin küresel ve bölgesel etkinliğini

zayıflatan değil güçlendiren, Türkiye'yi etkilenen bir çevre ülkesi değil etkileyen bir merkez ülkesi yapan bu yolun takipçisi olacağız.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Türkiye'nin imkanları ve kaynakları zengindir. Türkiye'nin çözülemeyecek hiçbir meselesi de yoktur.

Daha önceki hükümet programlarımızdaki bütün hedeflerimizi gerçekleştirdiğimiz gibi buradaki hedeflerimizi de inşallah gerçekleştirerek, milletimizi daha çok refaha, daha çok adalete, daha güçlü bir Türkiye'ye kavuşturacağız.

Seçim Beyannamemizde ayrıntılı biçimde yer alan taahhütlere dayalı olarak hazırladığımız, sürekliliği ve tutarlılığı esas alan 60'ncı Hükümet Programı çerçevesinde, halkımızın gerçek gündeminden kopmadan, toplumumuzun tüm kesimlerini kucaklayan bir anlayış içinde çalışmalarını yürütecek olan hükümetimiz, Yüce Meclis'ten ve aziz milletimizden güven ve destek beklemektedir.

Çalışmalarımızı başta muhalefet partilerimiz olmak üzere, sivil toplum kuruluşları ve ilgili tüm taraflarla diyalog ve işbirliği içinde şeffaf biçimde yürüteceğiz.

Bütün bu çalışmalar sonucu elde edilecek olan başarılar, sadece bize ait olmayacak, tüm tarafların katkısıyla milletimizin başarısı haline gelecektir.

Bu yeni dönemin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor sizleri saygı ile selamlıyorum.